

TKİP 30. Yıl Konferansı gerçekleşti!

Ekim Devrimi'nin yol göstericiliğinde, 30 yılın birikimiyle!..

TKİP 30. Yıl Konferansı, başarıyla tamamlanan çalışmasının kapsamı ve sonuçlarıyla ilgili olarak aşağıdaki hususları kamuoyunun bilgisine sunar:

-I- Parti Yaşamı

1-) Sosyalist Ekim Devrimi'nin 100. ve komünist hareketimizin 30. Yılı'nı hemen önceleyen günlerde toplanan TKİP 30. Yıl Konferansı, partinin en önemli ve en acil sorunlarından oluşan gündemini kapsamlı bir çalışma içinde ele almış ve başarıyla tamamlamıştır. Partinin iç yaşamı, siyasal çalışması ve mücadelesi bakımından büyük önem taşıyan değerlendirmeler yapan konferansımız, tümü de TKİP MK tarafından onaylanan bir dizi karar almıştır.

Konferansımızı ihtiyaç haline getiren, partinin gelişme sürecinin bu dönemine özgü çeşitli türden sorunları. 100. Yılı'nı kutlamaya hazırladığımız büyük devrimin tarihsel ve teorik mirası ile komünist hareketin 30 yıllık düşünsel

birikimi ve pratik deneyimi, bu sorunların ele alınmasında yol gösterici kaynaklar olarak konferans çalışmasında çok özel bir yer tuttular. Konferansımız ele aldığı sorunları tartışırken, değerlendirmeler yapıp sonuçlara ulaşırken, ilki evrensel öteki bize özgü bu iki kaynağın düşünsel ve moral birikiminden en iyi biçimde yararlanmaya çalıştı. Gündemi partimizin bütün bir gelişme sürecinin bugünkü aşamasına özgü sorunlardan oluştuğu için de, konferansımız hareketimizin 30. yılıyla ilişkilendirildi ve **"TKİP 30. Yıl Konferansı"** olarak isimlendirildi.

2-) Örgüt

konferanslarının parti yaşamımızdaki, dolayısıyla da parti tüzüğümüzdeki yeri, anlamı ve işlevi, parti inşa süreci döneminden temelli bir farklılık gösterir. Parti inşa sürecindeki konferanslar, o zamanki örgütümüzün en üst organları idiler. Dolayısıyla işlevleri ile

yetkileri bugünkü parti kongrelerine denkti. Partimizin kuruluşuyla birlikte ise artık tümüyle yeni bir anlam ve işlev kazanmış bulunmaktadırlar. Yeni biçimiyle örgüt konferansları, Partimizin tüzüğünde (III. Bölüm, MK konulu 7. Madde, fıkrası) şöyle yer almaktadırlar:

“İki kongre arası dönemde yerel ya da ulusal düzeyde çeşitli türden parti konferansları toplamak, MK'nın yetkisi dahilindedir. MK konferanslara delege toplama şeklini kendi saptar. Ulusal düzeydeki konferansların kararları, ancak MK tarafından onaylandığı takdirde yürürlüğe girer ve tüm partiyi bağlar.”(TKİP Program Tüzük, s.62)

TKİP Merkez Komitesi yaz başında, parti tüzüğünde tanımlanan bu yetkisini kullanarak, parti yaşamında ve çalışmasında zorlanmalar yaratan bazı sorunları ele almak üzere, bir ulusal konferans toplama kararı almıştır. Konferansa başta il örgütleri olmak üzere tüm temel çalışma alanlarından birer yoldaş delege olarak çağırılmıştır.

30. Yıl Konferansı kendisini ihtiyaç haline getiren sorunlar üzerinden asgari başarıyı sağlamıştır. Bu kapsamdaki hemen her konu ya da sorun, tüm yönleriyle ve en açık bir biçimde ele alınmış, yapıcı ve yoldaşça tartışmalara konu edilmiş, bu çerçevede çalışmanın toplamı üzerinden önemli sonuçlara ulaşılmıştır.

3-) Konferansımızı ihtiyaç haline getiren sorunlar, önden bir değerlendirme metni olarak konferans delegelerine sunulmuştu. Bu metni tüm temel noktalar üzerinden onaylayan konferansımız, onun bir iç metin olarak tüm partiye de sunulması kararı almıştır. Söz konusu metin, parti yaşamımıza ilişkin sorunların derinlemesine anlaşılması ve köklü bir biçimde çözülebilmesi ihtiyacı kapsamında, **TKİP Kuruluş Kongresi**'nin parti örgütü, yaşamı ve tüzüğü konulu temel belgelerinin önemine işaret etmektedir. Konferansımız bu düşünceyi onaylayarak, bu aynı çabanın partinin tümüne yayılması, söz konusu temel belgelerin partinin tümünde

özel bir eğitim programı halinde incelenmesi kararı almıştır.

Partimiz devrimci örgüt konusunda Marksizm-Leninizm'in teorisinden, uluslararası komünist hareketin tarihsel deneyimlerinden, Türkiye devrimci hareketinin geçmiş deneyimlerinden ve nihayet Kuruluş Kongresi'ni önceleyen kendi on yıllık sürecinden gelen zengin bir düşünsel birikime ve pratik deneyime sahiptir. Partimizin Kuruluş Kongresi bu birikimin üzerinde yükselmiş, yapılan değerlendirmeler ve ulaşılan sonuçlar buradan süzölmüş, parti tüzüğü de sonuçta bu çabanın bir ürünü olarak şekillenmiştir. Kuruluş Kongresi'ni izleyen dönemin, özellikle de örgütsel sorunların hep de geniş bir yer tuttuğu II., III. ve IV. parti kongrelerinin çalışmalarıyla bu birikim zaman içinde daha da zenginleşmiştir.

Dolayısıyla partimiz, sağlam temellere oturan devrimci bir örgütsel yapı, işleyiş ve yaşam planında önemli bir düşünsel birikime ve pratik deneyime sahiptir. Gerekli olan, bu birikimin ve deneyimin tüm kapsamıyla partinin tümünde içselleştirilmesi, örgütsel yaşamımızın vazgeçilmez kılavuzu olarak kullanabilmesi, bu alanda tam bir tutarlılıkla hareket edilebilmesidir.

Bu son nokta, tutarlılık, tayin edici önemdedir. Konferans ön hazırlık metninde özellikle öne çıkarılan ve konferans çalışmalarımız içinde üzerinde genişçe durulan beş temel ilişki (**haklar ve görevler, demokrasi ve disiplin, eleştiri ve özeleştiri, yetki ve sorumluluk, merkezîyetçilik ve ademi merkezîyetçilik**) alanındaki kopmaz bütünlük, bu bütünlüğün kavranması, sindirilmesi ve değişmez bir davranış biçimi haline getirilmesi, tutarlılığa ulaşmakta belirleyici önemdedir ve çözücü halkayı oluşturmaktadır. Zira sağlam ve sağlıklı bir örgütsel yapı ve işleyişe ulaşabilmenin temel hareket noktası tam da bu ilişkiler alanı, bunların kopmaz bütünlüğüdür. Bunda başarılı olduğu ölçüde, böylece devrimci örgüt yaşamının tüm öteki sorunlarının çözümü için de güçlü bir zemin yaratılmış olur.

4-) Kendisini ihtiyaç haline getiren sorunlar daha sınırlı ve daha çok da parti yaşamına ilişkin olsa bile, konferansımız kendisini bunlarla sınırlamadı. Dahası, kullanılan zaman yönünden alındığında, bu sorunlar konferans çalışmamızın esaslı bir bölümünü de oluşturmadı. Ekseninde partinin sınıf çalışmasının sorunları olmak üzere konferansımız kapsamlı bir politik ve örgütsel gündemle çalışmalarını yürüttü. Ortadoğu ve Türkiye'deki son gelişmeler, toplumsal muhalefet ve sol hareket, Kürt sorunu ve hareketi, siyasal sorunlar kapsamında ele alınan başlıca konular oldular. Bu sorunlara ilişkin değerlendirmeler, bunlardan çıkan sonuçlar ışığında, doğal olarak partinin taktik çizgisi ve dönemsel görevlerine bağlandı.

-II-

Sınıf çalışmasının sorunları

5-) Konferans gündemimizde partinin siyasal çalışması kapsamında özellikle öne çıkan konu, sınıf çalışmasının sorunları oldu. Partinin sınıf çalışmasının seyri, deneyimleri ve ortaya çıkardığı yeni sorunlar konferansta genişçe ele alındı, çok yönlü ve ayrıntılı tartışmalara konu edildi. Tartışmalar doğal olarak çalışmanın bundan sonraki seyri hakkında bir dizi pratik karar ve planlamayla birleştirildi.

Partinin sınıf çalışmasına ilişkin sorunlarının konferansımızın gündeminde çok özel bir yer tutmasının biri genel, diğeri şu döneme özgü iki temel nedeni vardı. Genel neden, "**Devrimci bir sınıf hareketi için ileri!**" stratejik çağrısında anlamını bulmaktadır. İçinde geçmekte olduğumuz döneme ilişkin özel neden ise, partinin sınıf çalışması pratiğindeki genişlemeye ve zenginleşmeye bağlı olarak ortaya çıkan bazı bakış açısı sorunlarını partinin temel ideolojik yaklaşımları ışığında düzeltme ihtiyacıdır.

6-) "**Devrimci bir sınıf hareketi için ileri!**" şiarını yükselten **TKİP V. Kongresi**, konuya ilişkin değerlendirmelerinde, partimizin

için bu şiarın içerdiği üç ana hedefi bütünlüğü içinde şöyle ortaya koymuştu:

- Türkiye'de siyasal süreçlere başarılı bir devrimci müdahale, devrimci bir işçi sınıfı hareketinin gelişimi ölçüsünde olanaklıdır. Devrimci sürecin ilerletilmesi açısından çözücü ve tayin edici halka budur.

- TKİP solda sınıf eksensiz siyasal bir güç odağı olarak öne çıkmak, giderek toplumsal düzeyde sınıf eksensiz bir güç olabilmek hedefine, devrimci bir sınıf hareketinin gelişiminde oynayabildiği rol ölçüsünde ulaşabilir.

- Parti, bugüne kadar iradi müdahalelere konu ettiği çeşitli türden politik ve örgütsel sorunlarının sağlıklı ve kalıcı çözümünü, bundan böyle ancak devrimci bir sınıf hareketi geliştirme çabası içinde bulabilir.

Devrimci sınıf mücadelesine, partimizin devrimci siyasal misyonuna ve örgütsel yaşamımıza ilişkin bu üçlü hedef, devrimci bir sınıf hareketi geliştirme stratejik çabasının partimiz için büyük anlamını ve önemini açıklıkla ortaya koymaktadır. Dolayısıyla bu doğrultudaki çalışma ve bu kapsamdaki sorunlar, önümüzdeki yıllar boyunca partinin her önemli yeni platformunda özel bir yer tutacaktır ve nitekim konferansımızda da bu böyle olmuştur.

7-) Partinin sınıf çalışmasının genişlemesine ve dolayısıyla karmaşıklaşmasına bağlı olarak ortaya çıkan bazı bakış açısı sorunları V. Parti Kongresi'nden beri parti bünyesinde özel bir tarzda ele alınmakta, eleştiri, uyarı ve eğitime konu edilmektedir. TKİP 30. Yıl Konferansı da bu sorunlar üzerinde çok yönlü olarak durmuştur. Ulaştığı sonuçlar kapsamında, TKİP Merkez Komitesi'nin Ağustos 2016 tarihli **Partiye Rapor'**undan kısaltılmış biçimiyle aşağıya alınan yaklaşım ve uyarıların anlam ve önemine bir kez daha vurgulu biçimde dikkat çekmeye karar vermiştir:

"Sınıf çalışması alanında sorunumuz ideolojik-politik açıklıklar planında değil, fakat bu açıklıklara bağlılık, yanısıra pratik

inisiyatif ve yaratıcılık alanlarındadır. Yerel örgütlerimizden partinin sınıf çalışması çizgisine tam uyum, bu çerçevede inisiyatif, yaratıcılık ve dolayısıyla başarı bekliyoruz. Buna bağlı olarak sınıf çalışmamızın sorunlarına ilişkin temel önemde bazı hususları en kısa biçimiyle burada bir kez daha hatırlatıyoruz:

a) Sınıf çalışmamızın esas muhtevası devrimci politik müdahaledir. Sınıfa gündelik olarak dosdoğru politik sorunlar ve gündemler üzerinden seslenmeye ve müdahaleye dayalı bir çalışma tarzını geliştirmek zorundayız. Elbette iktisadi mücadeleyi ve sendikal örgütlenmeyi önemsemeliyiz. Elbette sınıf kitlelerine ulaşmamızı kolaylaştıracak her türden somut sorunu, zemini, olanağı, aracı ve yöntemi gereğince değerlendirmeliyiz. Ama müdahalemizin özü ve esasının sınıfın devrimci politik bilincini, eylemini ve örgütlenmesini geliştirmek olduğu gerçeğini de bir an için bile unutmamalıyız. Öteki her şeyi bu bakış içinde anlamlandırmalı, bu ana eksene bağlamalı, öteki herşeyden bu doğrultuda yararlanmaya çalışmalıyız.

b) Bu yaklaşımla kopmaz bağ içindeki ikinci temel husus, sınıf çalışmamızın mutlak biçimde fabrika eksenli olması gerektiğidir. Bu, sınıf çalışmasında en başından beri partimizin özel dikkat gösterdiği bir husustur. Elbette sınıf çalışmamıza yeni imkanlar ve kolaylıklar sağlayacak çok çeşitli araçlardan, yöntemlerden, müdahale biçimleri ve zeminlerinden en iyi biçimde yararlanmaya çalışacağız. Sendikal imkanlar, sektörel birlikler, dernekler, kültür evleri türünden kurumlar çalışmamızın seslenme ve müdahale imkanlarını genişletip zenginleştirecek, besleyip kolaylaştıracaktır. Bunların tümünden de amaca uygun biçimde yararlanmaya bakacağız. Ama tüm bunların gelip bağlandığı, besleyip güçlendirdiği ana eksen, şaşmaz biçimde partinin fabrika merkezli çalışması olmalıdır.

c) Genellikle her yerel örgütümüzün, doğru bir tutumla ve elbette somut bir değerlendirmenin ürünü olarak, yerel çalışma

için bazı fabrikaları hedef olarak saptadığını biliyoruz. Ama hedefler, çok kapsamlı bir müdahale planı üzerinden kuşatılmak ve sistemli bir biçimde “dövülmek” üzere saptanır. Halihazırda yerel sınıf çalışmasında belirgin biçimde zayıf olduğunu gördüğümüz yön budur. Fabrika çalışmasından sonuç alamamanın temel nedenlerinden biridir de bu. Tüm yerel örgütler hedefli fabrika çalışması sorununa dönüp bu açıdan bakmakla yükümlüdürler.

d) Sınıf çalışmasında karşılaştığımız büyük güçlüklerden biri, sınıf kitlelerinin o çok iyi bilinen ideolojik ve kültürel geriliğidir. Bu gerilik yer yer aşırı temkinliliklere, bu ise çalışmanın politik niteliğinin zayıflamasına, hatta geri plana düşmesine neden olabilmektedir. Oysa bu türden güçlükleri üstünden atlayarak ya da etrafından dolanarak değil, fakat doğru tutum ve yöntemlerle üstüne giderek aşabiliriz ancak. Seslenme tarzı, kullanılacak “dil ve üslup”, bunlardan biridir.

e) Sosyalist propaganda-ajitasyonun devrimci özü koruyan popüler dilini geliştirmek, bildirilerimize, bültenlerimize, işçilere hitap edecek özel broşürlerimize hakim kılmak, onu olağan seslenme tarzı haline getirmek durumundayız. Elbette bu gerçek bir sınıfsal dil olmalıdır. İşçilerin gündemine özel bir ısrarla temel toplumsal ve sınıfsal gerçekleri sokmaya çalışmalıyız. Yaşadığımız toplumun sınıf yapısını, sınıfsal egemenlik olgusunu, sömürü ve mülkiyet ilişkilerini, servet ve sefalet gerçeğini, sosyal sorunların ekonomik-sınıfsal kaynaklarını, emperyalist egemenlik ilişkilerini ve elbette tüm bunların her günkü siyasal yaşam ve sorunlarla kopmaz bağını, her vesileyle ortaya koyabilmek durumundayız.

f) Liseli gençlik çalışması partimizin için önemli ölçüde sınıf çalışmasına bir ön hazırlıktır. Sözkonusu olan meslek liseleri olduğunda, bu neredeyse tümüyle böyledir. Büyük metal eylemliliğinin çok daha elle tutulur biçimde açığa çıkardığı temel gerçeklerden biri de budur. Binlerce genç işçinin çalıştığı bu fabrikalar esas olarak

meslek liselerinde eğitilmiş gençleri istihdam etmektedirler. Dolayısıyla meslek liselerinde çalışmak, dolaysız olarak fabrika çalışmasına bir ön hazırlıktır.

Bunlar, özellikle de bu son nokta, V. Parti Kongresi'nde genişçe tartışılmıştır. Hem liseli gençlik çalışması, hem sınıf çalışması gündemi ve hem de özel olarak Metal Fırtına'nın deneyim ve dersleri kapsamında. Bu tartışmalardan çıkan temel sonuçlardan, dolayısıyla kararlardan biri de, tüm yerel örgütlerin hedefli bir meslek lisesi çalışmasını bir an gündemlerine alması sorunudur. Yerel örgütler bunu dosdoğru sınıf çalışmasının bir boyutu olarak görmeli, hedeflenen bir meslek lisesine yönelik çalışmayı adeta bir fabrika çalışmasına yüklenmek gibi ele almalıdırlar.

g) Partinin "*Sendikalar ve Sınıf Mücadelesi*" başlıklı temel önemde metninde (Ağustos 2004), başlığın kapsayabileceği hemen tüm sorunlar, ideolojik ve ilkesel bir yaklaşımla ve yeterli bir açıklıkta ortaya konulmuştur. Greif Direnişi ve ardından Metal Fırtına'yla partimiz için birçok yönüyle pratik bir sorun haline gelen sendikalar sorunu bu metne apayrı bir önem ve güncellik kazandırmıştır. Bu nedenle parti için şu dönem vazgeçilmez bir başvuru kaynağı olarak kullanılmalıdır. Partinin sınıf çalışması halkasına yüklediği ve sendikalar cephesinden karmaşık sorunlarla karşılaştığı bir dönemde bu özellikle gereklidir.

-III-

Ortadoğu ve Kürt Sorunu

8-) **TKİP 30. Yıl Konferansı**, siyasal sorunlara ilişkin tüm öteki gündemler gibi, Ortadoğu'daki yeni gelişmeleri ve bu kapsamda bölgesel boyutlarıyla Kürt sorununu da, partinin son yıllarda yaptığı değerlendirmelerin toplu bir yeniden incelenmesi temelinde ele aldı. Sonraki gelişmelerin temel noktalar üzerinden doğruladığını açıklıkla gördüğümüz bu değerlendirmelerin önemine ve güncelliğine işaret ederek, burada son gelişmelerle birlikte özellikle öne çıkan bazı hususları en özet

biçimde ifade etmekle yetiniyoruz:

- Suriye'de 2011'de patlak veren gerici iç savaşı emperyalizmin ve siyonizmin çıkar ve ihtiyaçlarına göre bir sonuca bağlama işini başlangıçta taşeron devletler olarak Türkiye, Suudi Arabistan ve Katar üstlenmişlerdi. IŞİD ve El Nusra başta olmak üzere her türden dinci-cihatçı örgüte sağlanan her türlü desteğe ve yardıma rağmen bundan sonuç alınamayınca, 2014 yazında bu kez devreye dolaysız olarak ABD liderliğindeki batılı emperyalist devletler de girdiler. Ama emperyalist yüzüzlüğün ve riyakarlığın yeni bir örneğini sergileyerek, bunu bölgede bizzat kendileri sayesinde büyük bir güce ulaşmış ve artık soruna dönüşmüş IŞİD şahsında "teröre karış mücadele" olarak sundular. Buna rağmen esaslı bir sonuç elde edemedikleri gibi, Rusya'nın Suriye devletinin yanısıra devreye girmesiyle birlikte, kendi çıkar ve hesapları yönünden esaslı bir darbe de yemiş oldular.

- ABD emperyalizmi payına bu sıkıntılı durumdan çıkış olanağı şaşırtıcı biçimde Suriye Kürtleri üzerinden doğdu. Bu olanağı ona Rojava Kürt direnişinin sembolü haline gelen ve IŞİD'in önü alınamayan genişlemesini durdurmada bir dönüm noktası oluşturan Kobane Direnişi sağladı. Kobane'deki savaşın en dramatik anında, ABD emperyalizmi yapacağı kritik yardımı Suriye Kürtlerinin sonraki dönemde kendileriyle birlikte savaşmaları şartına bağladı. Bu şarta bağlı olarak sağlanan antlaşma, Suriye Kürt hareketinin o güne dek izlemekte olduğu çizgide köklü bir değişim anlamına geliyordu. O güne kadar kendi topraklarında yönetim inisiyatifini ele almak ve kendi yaşam alanlarını tüm dış müdahalelere karşı savunmak, bunu yaparken de emperyalizmin ve bölge gericiliğinin Suriye'yi yıkıma uğratan kirli koalisyonundan tüm baskılara rağmen uzak durmak şeklindeki politika temelden değişti. PYD önderliğindeki Rojava Kürtleri Suriye'deki olayların seyrinde bundan böyle artık ABD emperyalizmi ile aynı safta idiler.

- Kobane Direnişi'nden beri üç yıl geçti ve

olayların bütün bir seyri, Suriye Kürtlerinin emperyalist batı sisteminin jandarması ABD emperyalizmi ile girdiği ilişkilerin niteliği ve kapsamı konusunda bir tartışma bırakmadı. Kobane'deki ağır dramatik durumun o an için bir ölçüde anlaşılabilir kıldığı ilişki hızla gelişti ve çok geçmeden tümüyle yeni bir çerçeveye oturdu. PYD önderliğindeki Suriye Kürt hareketi artık ABD emperyalizminin Suriye'deki gelişmeleri kendi çıkar ve hesaplarına göre yönlendirme çabasının bir parçasıydı. ABD emperyalizmi, PYD ittifakı üzerinden bugün, Suriye'de Fırat'ın neredeyse tüm doğusunu kontrol eder hale gelmiştir. Rojava da dahil tüm bu alanda ABD askeri üsleri günden güne çoğalmakta ve PYD sözcüleri ABD'nin "bölgede onlarca yıl kalabileceği"nden, dahası "kalması gerektiği"nden söz edebilmektedirler. Bu, bölge halklarının devrimci çıkar ve ihtiyaçlarına sırtını dönmek, kaderini ve tüm geleceğini ABD emperyalizmine bağlamakla aynı anlama gelmektedir.

- Suriye'deki gerici iç savaşın henüz başlangıç aşamasında ve Kürtlerin Rojava'da yönetimi ele geçirmelerinin hemen sonrasında toplanan TKİP IV. Kongresi "*Uluslararasılaşan Kürt Sorunu*" başlığı altında şu değerlendirmeyi yapmıştı:

"Bütün kazanımlarına ve çoğalan avantajlarına rağmen bölgenin toplamında Kürt sorununun akıbeti henüz belirsizliğini korumaktadır. Bunun gerisinde bölgenin yeni altüst oluşlara gebe olması gerçeği ile birlikte bölge gericiliğinin halihazırdaki gücü vardır. Belirsizliklerle dolu bu istikrarsızlık ortamında Kürt halkı kendi gücüne dayandığı ve bölge halklarıyla devrimci kader birliği çizgisinden kopmadığı ölçüde süreçten en iyi kazanımlarla çıkmayı başarabilecektir. Emperyalizmin bölgeyi kendi çıkarlarına göre yeniden şekillendirme çabalarından yarar umduğu ve daha da kötüsü buna alet olduğu ölçüde ise bölge halklarıyla birlikte bunun acısını çekmek akıbetiyle yüzyüze kalacaktır." (*TKİP IV. Kongresi Bildirisi, Ekim 2012*)

Bu öngörülü uyarı gelinen yerde, hele

de Güney Kürdistan'daki son gelişmelerin ardından, ayrı bir anlam ve önem kazanmıştır.

- Güney Kürdistan'daki Kürt partileri, Barzaniler ve Talabaniler, daha '90'lı ilk yıllardan itibaren "emperyalizmin bölgeyi kendi çıkarlarına göre yeniden şekillendirme çabalarından yarar" ummuş, uzun yıllar boyunca dosdoğru buna alet olmuşlardı. Bunu yaparlarken emperyalist müdahalelerin öteki halklar için yarattığı ağır ve acılı sonuçları umursamamış, kendi dar burjuva milliyetçi hesaplarıyla hareket etmişlerdi. Şimdiyse derin bir hayal kırıklığı içinde bunun bedelini bizzat kendileri ödemektedirler. Bağımsızlık Referandumu'nu izleyen gelişmeler bütün bu bencil hesaplara çok ağır bir darbe olmuştur. Emperyalizme ve siyonizme bel bağlamak gaffeti ile bölge gericiliğinin gücünü küçümsemek dar görüşlülüğü bir arada, bu hiç de şaşırtıcı olmayan sonucu hazırlamıştır.

Irak Kürt hareketi neredeyse otuz yıldır Amerikan emperyalizmine sunduğu hizmete ve özellikle son yıllarda AKP iktidarı ile bölgesel düzeyde kurduğu gerici ittifaka rağmen bu akıbetten kurtulamadı. ABD çıkarlarına ve planlarına endekslenmiş bugünkü çizgiyi sürdürmekte ısrar ederse eğer, her bakımdan daha zayıf ve iğreti bir konumda bulunan Rojava Kürt hareketinin ödeyeceği bedel muhtemeldir ki çok daha ağır olacaktır.

- AKP iktidarının emperyalizmin ve siyonizmin taşeronu olarak gündeme getirdiği kirli ve yıkıcı Suriye politikası iflas ettiği için beri, Ortadoğu'ya ilişkin Türk dış politikasının ekseninde artık yalnızca Kürt sorunu vardır. İzlenen politika, Kürtlerin bölgesel düzeydeki kazanımlarının bloke edilmesi, olanaklıysa tasfiyesine endekslidir. Suriye Kürdistanı üzerinden gündeme getirilen bu politika, beklenmedik bir biçimde Güney Kürdistan üzerinden yeni boyutlar ve somut biçimler kazanmıştır. Suriye taşeronluğuna eşlik eden fakat Katar kriziyle birlikte çöken "Sünni eksen"i, şu sıralar yerini yeniden Kürdistan'ı paylaşmış ülkelerin geleneksel Kürt düşmanı ittifakına bırakmış görünmektedir. Türkiye, İran ve

Irak üzerinden sağlanan ve Kürt halkının kazanımlarını hedef alan bu ittifaka çok geçmeden Suriye'nin de dahil olması kuvvetle muhtemeldir. Yeniden diriltilen bu geleneksel gerici ittifakın öncelikli hedefi de doğal olarak Rojava Kürt hareketi olacaktır.

9-) Bütün bu gelişmelerin ve gerçeklerin ışığında, **TKİP 30. Yıl Konferansı** aşağıdaki hususları önemle vurgular:

- Partimiz, Kürt partilerinin izlediği işbirlikçi çizgi nedeniyle haklı davası lekelenmiş bulunsa da, mazlum Kürt halkının tümüyle meşru ulusal özgürlük ve eşitlik istemlerini, Kürdistan'ın tüm parçalarında elde ettiği ulusal demokratik kazanımları savunmaya, bunları gasp etmeye ya da sınırlamaya yönelik tüm gerici girişimlere karşı Kürt halkının yanında yer almaya devam edecektir.

- Kürt partilerinin emperyalizmden ve siyonizmden medet uman, böylece Ortadoğu'nun bu en mazlum ulusunun haklı ve meşru davasını kirleten, bu arada bölge halklarının çıkarlarını hiçe sayan işbirlikçi politikalarının iç yüzünü sistemli bir biçimde açığa vuracaktır. Bel bağlanan emperyalist güçlerin yakın tarihteki sayısız ihanetine rağmen inanılmaz bir dar görüşlülükle sürdürülen bu politikanın bölge halklarının yanısıra bizzat Kürt halkının kendisi için barındırdığı felaketli sonuçlara her vesileyle dikkat çekecektir.

- 100. Yılıni kutladığımız Büyük Sosyalist Ekim Devrimi, dünya ölçüsünde yarattığı muazzam sarsıntıyla, mazlum halkların ulusal özgürlük mücadeleleri için de yepyeni bir çığır açmıştı. Sömürge ve yarı-sömürge halklarının özgürlük ve bağımsızlık mücadeleleri Ekim Devrimi'nin açtığı bu çığır içinde kendini bulmuş, emperyalizme, ondan ayrı düşünemeyen sömürgecilik sistemine ve bu sistemin iç sosyal-siyasal dayanaklarına yönelmiş, bu nesnel yönelimleriyle dünya devrimci sürecinin bir bileşeni olmuşlardı. Öte yandan Sovyetler Birliği ve komünistler önderliğindeki dünya devrimci işçi hareketinin varlığı ve büyük

desteği bu mücadelelerin tarihsel başarısını alabildiğine kolaylaştırmıştı.

Ekim Devrimi'nin açtığı büyük devrimci çığırın 20. yüzyılın sonuna doğru geçici olmaya mahkum bir büyük kırılmaya uğraması, ulusal sorunların ve hareketlerin çehresini de baştan aşağı değiştirdi. Devrimci ulusal kurtuluşçuluk yerini gerici ya da en iyi durumda reformist burjuva milliyetçiliğine bıraktı. Ulusal sorunlar birçok durumda emperyalizme karşı mücadelenin dayanakları olmaktan çıktılar, tersine bizzat onun elinde halkları bölüp parçalamanın, şu veya bu ülke ya da bölgeye müdahalenin bahaneleri haline geldiler. Emperyalizm bugün, kendi kirli hesap ve çıkarları doğrultusunda istismar ederek, en haklı ulusal davaları bile kirletiyor, en mazlum halkları bile bir bakıma kendi suç ortakları durumuna düşürüyor.

Bütün bunlar tüm temel konularda olduğu gibi ulusal sorunda da Ekim Devrimi'nin büyük tarihsel mirasının, ortaya koyduğu programın, izlediği pratiklerin ve gerçekleştirdiği çözümlerin paha biçilmez önemini gösteriyor. Partimiz önümüzdeki bir yıl boyunca Ekim Devrimi'nin tüm öteki alanlarda olduğu gibi ulusal sorun alanındaki tarihsel kazanımları ve mirası üzerinde de çok özel bir tarzda duracaktır.

-IV-

Türkiye: Dinsel gericiliğe karşı mücadelenin sorunları

10-) Konferansımızın ön hazırlık metni şu giriş sözleriyle başlıyor: "Referandum sonrası Türkiye'de siyasal tablo bir parça netleşmek bir yana, daha da karmaşık bir hal almış durumda. Sürecin seyri bakımından belirsizlikleri çoğalan bu tabloda, yine de iki temel alanda yeterli açıklığa sahibiz. Daha şimdiden açığa çıkmış bulunduğu gibi, işçi sınıfı ve emekçilere yönelik saldırıda yeni bir safhaya geçilmekte ve toplumsal muhalefete (özellikle de onun devrimci ve dirençli kesimlerine) karşı sistemli baskı ve ezme politikaları ağırlaştırılarak sürdürülmektedir. Bizi dolaysız olarak ilgilendiren ve de

dosdoğru kesen bu iki alandaki açıklık, partinin güncel çalışması ve mücadelesi bakımından özellikle hesaba katılması gereken bir çerçeve sunmaktadır.”

İşçi sınıfı ve emekçilere sermayenin sınıfsal saldırısı ile toplumsal muhalefete devletin siyasal saldırısı, bugünün Türkiye’sinin, rejim bünyesindeki sorunların ve hesaplaşmaların gölgesinde kalan en temel gerçeğidir. Solun önemli bir kesiminin rejim krizi kapsamındaki sorunlara özel ilgisi ve bu kamplaşmada laiklik, cumhuriyet değerleri ya da demokrasi vb. söylemlerle taraf olmak eğilimi, bu temel gerçeğin geri plana itilmesini ayrıca kolaylaştırmaktadır.

Devrimci siyasal tutum her şeyden önce bu çarpıklığı hedef almalı, mücadelenin gerçek sınıfsal-siyasal eksenini önplana çıkarmaya odaklanmalıdır.

Partimiz Anayasa referandumu öncesi tartışmalarda buna özellikle dikkat çekmiş ve referandum konusundaki politikasını da bu çerçeveye oturtmuştu: “Dinci faşist hareketin 15 Temmuz’la birlikte kurmaya yöneldiği ve referandumla da taçlandırılmak istediği yeni siyasal düzen, işçi sınıfı ve emekçiler için dizginsiz, engelsiz, kuralsız ve keyfi bir yönetim anlamına gelmektedir. Hedeflenen toplumu süreklileşen OHAL koşullarında KHK’larla keyfi ve kuralsız biçimde yönetmek olduğuna göre, bunun ağırlığını ve acısını herkesten çok işçiler ve emekçiler çekeceklerdir. Bu, kuralsız ve keyfi bir sömürü cehennemi demektir. Dinci faşist kliğin tüm kesimleriyle işbirlikçi büyük burjuvaziye en büyük vaadi de budur. Tayyip Erdoğan ‘başkanlık sistemi’ biçimi içinde işçi sınıfı ve emekçiler karşısında sermayenin ‘demir yumruğu’ olmaya soyunmaktadır. Ve zaten işin bu yönünü, AKP propagandası sermaye çevrelerine yönelik olarak incelikli bir biçimde işlemektedir de. Fakat yazık ki halen önplana çıkan ideolojik-kültürel değerler çatışması görünümü üzerinden üstü kolayca örtülebilen en katı gerçek de budur.”

(Referandum ve Devrimci Sınıf Çizgisi, Şubat 2017)

Referandumu izleyen aylar içinde peş peşe

yaptığı iki ayrı konuşmada, Tayyip Erdoğan bu gerçeği en açık sözlerle doğruladı. Mayıs ayında TÜSİAD kodamanlarına yaptığı konuşmada OHAL’in en çok onlar için bir ihtiyaç ve olanak olduğunu söylemişti. Temmuz ayında emperyalist yatırımcılarla yaptığı toplantıda ise, daha da açık konuşarak, OHAL’i grev tehdidi olan her yere müdahale için kullanıyoruz dedi ve bunu da bizzat onlar için yaptıklarını ekledi. Uygun vesile doğsaydı, aynı açıklıkla, OHAL’i solu kamusal yaşam alanlarından temizlemek ve devrimci kesimlerini ezme için kullanıyoruz, daha ne istiyorsunuz diye de seslenirdi aynı iç ve dış sermaye çevrelerine.

Bu, sınıflar mücadelesi alanında ve siyasal açıdan Türkiye’nin temel gerçeğinin bizzat “sermayenin diktatörü” tarafından da dile getirilmesidir.

11-) Dinsel gericilik ideolojik ve kültürel açıdan olduğu kadar iktisadi-sınıfsal açıdan da kurulu sermaye düzeninin en asli öğelerinden biri olageldi ve her dönem organik bir parçası olduğu bu düzenin hizmetinde oldu. Bir dönemdir yeni olan, onun artık düzenin kendisini de belirleyebilecek kadar güç kazanması ve olanaklı olursa eğer bu konumunu kalıcılaştırmasıdır. Bu yeni konum ve yöneliminin ona karşı mücadeleye özel bir anlam ve önem kazandırdığı açıktır. Fakat bundan hareketle onun kendi başına özel bir hedef haline getirilmesi ve böylece dinsel gericiliğe karşı mücadelenin sermaye düzenine karşı mücadeleden kopartılması, devrimci konum ve kimliğin yitirilmesi demektir.

Dinsel gericiliğin çatı partisi AKP, onun temsil ettiği zihniyet, ideoloji, kültür, bunların maskeleydiği toplumsal güçler, sınıfsal çıkarlar ve sermaye grupları, cemaat ve tarikatlardan vakıflar ve derneklere kadar öbeklendiği bin bir türlü oluşum, örgüt ve kurum, günümüz Türkiye’sinin en katı gerçeklerinden ve mevcut kapitalist düzenin en temel yapıtaşlarından biridir. Dolayısıyla tüm bu yapı ve ilişkileriyle dinsel gericiliğe

karşı mücadele, kurulu sermaye düzenine ve onun gerisindeki emperyalizme karşı mücadelenin ayrılmaz bir ögesidir.

12-) Daha özgün bir dinamiğe dayanan Kürt ulusal hareketi bir yana bırakılırsa, bugünün Türkiye’inde sınıfsal konum ve duyarlılıkları temelden farklı iki ayrı toplumsal muhalefet alanı var. Bunlardan ilkinin, AKP iktidarının dincigerici yönelimlerine karşı laiklik ve cumhuriyet değerleri üzerinden en büyük hassasiyeti gösteren modern ara katmanlar oluşturmaktadır. İkincisini ise, AKP iktidarının emperyalizmin ve işbirlikçi büyük burjuvazinin çıkar ve ihtiyaçları doğrultusunda izlediği iktisadi-sosyal politikaların acısını çeken, buna tepki ve öfkesini de her fırsatta dışa vuran işçi sınıfı ve emekçi katmanlar oluşturmaktadır.

İlk grubun tepkisi sınıfsal yönden son derece bilinçlidir ve bu nedenle de belirgin sınırlar içindedir. Kurulu düzenin kendisine değil, onun dinsel gericiliğin bugünkü egemenliği koşullarında aldığı somut biçime karşıdır. Laiklik ve cumhuriyet değerlerine bağlılık bu katmanlar için temelde bir yaşam tarzı ve kültürel değerler sorundur. Bu katmanların esasa ilişkin bir sınıfsal sorunu yoktur, sınıfsal konum ve çıkarları bu düzenle iyi kötü bağdaşmaktadır. Bu nedendir ki onlar, onların temsilcisi durumundaki siyasal akımlar, laiklik, yaşam tarzı, aydınlanma ya da ilerici kültürel değerler mücadelesini temel sınıfsal sorunlardan koparmaya çalışırlar. Kendi sınıfsal konumlarından bu mantıklı ve anlaşılır bir davranıştır. Öteki bir ifadeyle, bu bilinçli bir sınıf tutumudur.

İşçi sınıfı ve emekçiler içinse halen sorun yaşam tarzı değil fakat çalışma ve yaşam koşullarıdır. Kuşkusuz bu sınırlardaki bir hassasiyet ve mücadele öznel açıdan henüz sınıfsal bilinç ve yönelimden yoksundur. Fakat nesnel ve potansiyel açıdan devrimci sınıf mücadelesini geliştirip güçlendirmenin biricik alanı da burasıdır. Zira bu temel sınıf ilişkileri ve mücadelesi alanıdır. Dolayısıyla dinsel gericiliğe karşı özel mücadelenin

sermaye düzeni ve emperyalizme karşı genel devrimci mücadele içinde anlamlandırılıp geliştirilebileceği biricik alan da burasıdır.

13-) Modern burjuva toplumunda laikliğe en çok ihtiyacı olan, herkesten çok işçi sınıfıdır. Onun sınıfsal mücadele birliğini ve bütünlüğünü sağlayabilmesi, din ya da mezhep bölünmelerinin yıkıcı etkilerinden sakınabilmesi, tam da laik bir anlayışla hareket edebilmesi ölçüsünde olanaklıdır. Öte yandan işçi sınıfı, gerçek laikliği gerçekleştirme yeteneğine sahip biricik sınıftır da. Temel sınıf çıkarları yönünden homojen bir sınıf oluşturan işçi sınıfını bölen tam da dinsel, mezhepsel ya da milliyetçi düşünce ve inançlardır. Dolayısıyla dine, mezhebine, inancına, kültürüne, etnik kökenine bakmadan birbirine sarılması, herkesten çok işçilerin ihtiyacıdır.

Fakat halen bu bilincin çok uzağında olan işçilere bunu anlatmanın yolu onların sosyal-sınıfsal duyarlılıklarını ve mücadeleleri geliştirmekten geçmektedir. Ankara Tekel Direnişinin milliyet ayrımları üzerinden çok iyi örneklediği gibi, işçileri bölen ideolojik ve kültürel ayrımların panzehri sosyal mücadeledir. Dolayısıyla gerçek sınıf devrimcilerine düşen, temel iktisadi, sosyal ve siyasal sorunlar üzerinden işçilerin eylemini ve giderek böylece bilincini geliştirmektir.

Laiklik mücadelesi sınıfsal bir zemine oturtulmaz, sınıf ilişkileri ve çelişkileri, dolayısıyla sömürüye ve mülkiyet düzenine karşı mücadele üzerinden anlamlandırılmazsa eğer, burjuva düzenin sınırları aşılmamış, ilerici orta sınıf çizgisi sınırlarında kalınmış olur.

Bu, ilerici ara katmanlardan gelen aydınlanma değerlerini, laikliği, cumhuriyetin ilerici kazanımlarını savunmaya yönelik tepkinin görmezlikten gelinmesi ya da küçümsenmesi değildir. Sorun, bunun onların sınıfsal konumlarından gelen sınırlı bir tepki olduğu gerçeğini hiçbir biçimde unutmamak, bu son derece sınırlı ve güdük düzen içi tutumun yedeğine

düşmemektir.

Bugünün Türkiye'sinde Kemalist eğilimli cumhuriyetçi geniş bir kitle var. Bu kitlenin toplumun üstüne adeta bir karabasan gibi çökmüş dinsel gericiliğe karşı ilerici bir tepki geliştirmesi olumlu ve önemlidir. Biz bu tepkiyi, bunun ürünü mücadeleyi, kendisi sınırları içinde önemseriz de. Bizim sorunumuz, doğası gereği düzen içi olan bu basınç karşısında bağımsız sınıf konumunu ve yönelimini koruyabilmektir. Bu nokta, hele de günümüz Türkiye'sinde, hayati önemdedir.

Türkiye solunun bir kesimi bu cumhuriyetçi duyarlılığın cazibesine kendisini fazlasıyla kaptırmış görünüyor. Aralarında işi Kemalist cumhuriyete sosyalizm çok yakışır demeye vardırıanlar bile var. Bu, 100. Yılı kutlama adı altında Ekim Devrimi'nin bütün bir devrimci özünü boşa çıkarmakla aynı anlama gelmektedir. Yeni bir çağı açmış ve 20. yüzyıla damgasını vurmuş, bunu da kendi döneminin en yeni, en diri ve o günün dünyasının en demokratik (ama özü bakımından burjuva!) cumhuriyetini temellerinden yıkarak başarmış, sosyalizme tam da bu sayede yönelebilmemiş bir büyük devrimi orta sınıf bakış açısına uyarlamaktır. Partimiz oportünizmin ve pragmatizmin bu türden kaba örnekleri üzerinde ayrıca durmalıdır ve duracaktır da. Burada amacımız, laiklik ve cumhuriyet değerleri söylemlerinin bugünün Türkiye'sindeki cazibesinin barındırdığı tuzaklara işaret etmektir.

14-) TKİP 30. Yıl Konferansı, buraya kadar söylenenlerin ışığında, partimizin referandum politikasını gerekçelendiren metninden aldığımız aşağıdaki pasajların önemine bir kez daha dikkat çeker:

“Sınıf devrimcilerinin esas çabası, konum ve yönelimlerinin doğası gereği, öncelikle işçilere yönelik olacaktır. Geniş işçi kitlelerinin dinsel ve milliyetçi önyargılarla sersemletildiği gerçeği düşünüldüğünde bunun önemi yeterince açıktır. Bu çerçevede onlara yeni saldırının gerçek sınıfsal anlamını çok yönlü biçimde açıklamak, böylece

ayrışma ve kutuplaşmanın gerçek sınıfsal karakterini önplana çıkarmak apayrı bir önem taşımaktadır.

“Fakat bu hiçbir biçimde aynı saldırının öteki toplumsal katmanların çıkarları, duyarlılıkları ya da öncelikleri için taşıdığı önemi küçümsemek, hele de görmezlikten gelmek demek değildir. Dinci-faşist odağın saldırısı toplumun tüm ezilen katmanlarını ve ilerici kesimlerini, öncelikle de kadınları, Alevileri, Kürtleri, yanısıra öteki etnik ve dinsel azınlıkları, bu arada Kemalist cumhuriyetin tarihsel-kültürel mirası, laiklik, yaşam tarzı, düşünsel ve bilimsel özgürlük vb. konularda duyarlı modern ara katmanları yakından ilgilendirmektedir. Bu çerçevede halihazırdaki politizasyon, gerilim ve kutuplaşmada bu kesimlerin özellikle öne çıkması şaşırtıcı değildir. Zira saldırının içeriği ve amaçları bu kesimler ya da katmanlar için daha görünür durumdadır ve onların hiç değilse belirli kesimleri ideolojik ve kültürel açıdan bu gerçeği algılamakta ve hızla tepki vermekte çok daha elverişli bir konumdadırlar.

“Denilebilir ki bu açıdan halen en zayıf durumda olanlar yazık ki işçilerdir. Sorunun sınıfsal anlamını ve önemini önplana çıkarmak ve bunu her yolla işçilerin gündemine sokmak bu nedenle fazlasıyla önemli ve önceliklidir. Sınıf devrimcileri, devrim umudunu işçi sınıfına bağlamış tüm devrimciler, öncelikle bunu yapmalı, ama tüm öteki kesim ve katmanların bu saldırı karşısında özellikle kendini gösteren ilerici duyarlılıklarını da her açıdan önemsemeli ve desteklemelidirler.” (*Referandum ve Devrimci Sınıf Çizgisi, Şubat 2017*)

-V-

Büyük Sosyalist Ekim Devrimi'nin 100. Yılı

15-) Büyük Sosyalist Ekim Devrimi'nin 100. Yılı'nı ayrı bir gündem olarak ele alan, TKİP 30. Yıl Konferansı, MK'nın Ağustos 2016 tarihli **Partiye Rapor'**unda ortaya konulan perspektif ve planın önümüzdeki bir

yıla yayılmasını kararlaştırmıştır.

Sözkonusu raporda, Türkiye'nin içinden geçmekte olduğu özel koşullarda kitlelere yönelik olarak yapılabileceklerin sınırları konusunda peşinen ihtiyatlı davranılmış, gerçekçi bir tutumla iddialı hedeflerden kaçınılmıştır. Asıl vurgu ideolojik çalışmaya, bu temelde teorik ve tarihsel yönden tüm partinin eğitim ve donanımına, buna bağlı olarak da her türden oportünist sol akım ya da eğilime karşı ideolojik mücadeleye yapılmıştır.

Partiye yönelik cephesinde kampanyanın temel amacı, çeperi de içinde olmak üzere tüm partiyi, büyük devrimin teorisi ve bütün bir tarihsel deneyimi temelinde eğitmek, böylece teorik ve tarihsel incelemeyi, eğitimi ve donanımı yeni bir düzeye çıkarmaya çalışmak olarak tanımlanmıştır. Sola dönük yüzünde ise, büyük devrimin teorisi ve devrimci pratik deneyimi ışığında, proletarya devriminin sorunları konusunda her türden oportünizmle araya yeniden kalın çizgiler çizmeye dayalı bir ideolojik mücadeleye işaret edilmiştir.

Önümüzdeki bir yıl kampanyanın tanımlanan bu amaçları çerçevesinde planlanacaktır. Konferansı izleyecek günlerden başlayarak belirli aralıklarla partiye Ekim Devrimi eksenli inceleme ve eğitim programları sunulacak, bu bütün bir yıl boyunca sürdürülecektir. Kasım 2018'den itibaren ise aynı inceleme ve eğitim çabası bu kez, başta Alman Devrimi olmak üzere Ekim Devrimi'nin sarsıntısıyla oluşmuş öteki devrimci çalkantılarla sürdürülecek ve nihayet, 2019'da, Büyük Çin Devrimi'nin 70. Yılı da vesile ederek, 20. yüzyılın sömürge ve yarı-sömürge devrimlerinin incelenmesine bağlanacaktır.

Böylece partide, Ekim Devrimi'nin 100. Yılı vesilesiyle klasik burjuva devrimlerinin incelenmesiyle başlayan eğitim çabası, ekseninde Ekim Devrimi olmak üzere, modern zamanların tüm devrimleri üzerine kapsamlı bir teorik ve tarihsel eğitim süreci olarak sürdürülecektir. Başarıyla planlanır ve ciddiyetle uygulanırsa eğer, önümüzdeki iki yılı kapsayacak bu çaba, devrimler tarihi

üzerinden partinin kapsamlı bir ideolojik eğitimi ve donanımı anlamına gelecek, partinin ideolojik düzeyinde ve dolayısıyla mücadele kapasitesinde dikkate değer bir sıçramaya yol açacaktır.

-VI-

İdeolojik, örgütsel ve ruhsal birlik başarının gerçek güvencesidir!

16-) Konferansımızın ön hazırlık metni "*Ağırlaşan koşullar ve Parti*" ara başlığı altında şunları söylüyor: "Her bakımdan zorlu geçecek bir dönemin içindeyiz. Parti sağlam durmak ve tüm cephelerdeki görevlerini başarıyla omuzlamak sorumluluğu ile yüzyüzedir. Sağlam durabilmenin olmazsa olmaz önkoşulu, partide ideolojik, örgütsel ve ruhsal birliktir.

"Bu koşul, partinin iç bütünlüğü ve kendi içinde kenetlenmesiyle ilgilidir ve kuşkusuz kendi başına hiçbir biçimde yeterli değildir. Bunu dünyada, bölgede ve Türkiye'deki dönemsel duruma ilişkin bir bilinç açıklığı; saldırılara dayanaklı, sağlam ama alabildiğine esnek bir örgütsel var oluş; direnme ve dövüşme yeteneği, bu çerçevede cüret, cesaret ve devrimci inisiyatif; tüm bu özellikleri kendinde cisimleştirmiş eğitimli ve donanımlı kadrolar; ve nihayet, tüm bunların içinde anlam bulacağı başarılı bir sınıf çalışması, sınıfı örgütleme ve mücadeleye yöneltme başarısı tamamlamak durumundadır."

Bu bakış açısı **TKİP 30. Yıl Konferansı**'nın tüm çalışmasına yön vermiştir.

Kendisinden bekleneni asgari bir başarıyla karşıladığına inandığımız konferansımız, çalışmasıyla **TKİP VI. Kongresi** hazırlık sürecini de filem başlatmış bulunmaktadır. Bu hazırlık süreci, konferansımız üzerinden parti yaşamına müdahale kapsamında gündeme getirilen sorunların partinin toplamı üzerinden pratik bir çözüme bağlanma süreci olacaktır aynı zamanda.

TKİP 30. Yıl Konferansı
Kasım 2017

Komünist Hareket 30. Yılında!..

Yeni Ekimler için!

“Dünya ihtilalinin gelecekteki seyrinde Türkiye proletaryası şerefli bir mevki işgal edecektir.”

M. Suphi

Önümüzdeki ay Ekim Sosyalist Devriminin 70. yıldönümü kutlanacak. İnsanlık proletaryanın kapitalist sermaye cephesine bu ilk büyük ve muzaffer saldırısından bu yana tam 70 yılı geride bıraktı. Yazık ki bu 70 yıl, Ekim çıkışının Sovyetler Birliği ve bir dizi diğer ülkede gerçekleştirdiği maddi kazanımların kaybedilişine de tanık oldu. Proletaryanın yüzyılın ilk yarısını kapsayan bu büyük saldırı dalgasının kazanımları büyük ölçüde yokedildi.

Fakat, Ekim yaşadı; Ekim davası yaşıyor. Ekim’in açtığı çıkış, canverdiği idealler yaşıyor. Ekim Sosyalist Devrimi insanlık tarihinde yeni bir çağı, proleter devrimleri çağını açmıştı; bu çağın temel davası, proletarya devrimi ve sosyalizm davası yaşıyor.

Ekim’in ülkesi Sovyetler Birliği ve bir dizi diğer ülkede sosyalizmin kesintiye uğraması ve kapitalizmin restorasyonu ile dünya komünist ve işçi hareketinin ağır bir tahribata uğraması, gerileyip zayıflaması, kapitalizme geçici ve nispi olarak nefes aldırılmış, ama onu ne derin çelişkilerinden ne de ancak sosyalizm ile çözülebilecek müzmin sorunlarından kurtarabilmiştir.

Bugün de burjuvazi, onun sınıf iktidarı ve toplumsal düzeni kapitalizm, sorunların kaynağını; işçi sınıfı, onun sınıf iktidarı ve toplumsal düzeni sosyalizm ise, sorunların tek olanaklı çözüm alternatifini oluşturuyor. Bu nesnel tarihsel gerçek, proletaryanın sermaye düzenine karşı yeni toplumsal devrim dalgalarını kaçınılmaz kılmaktadır. Dünya kapitalizminin bugünkü sorunları, bir dizi ülkedeki sert sınıf çatışmaları, yeni bir yüzyıla

geçişe hazırlanan dünyamızı yeni Ekim’lere hazırlamaktadır.

*

Ekim devriminden 70 yıl sonra bugün, kapitalist-revizyonist dünyanın yaşadığı çok yönlü sorunlar ve çalkantılar içinde, Türkiye ayrı ve özel bir yere sahip ülkelerden biridir. Türkiye, burjuvazinin çözüm olanağı ve gücünden yoksun olduğu köklü iktisadi, sosyal, siyasal ve kültürel sorunlarla yüzyüzedir. Bu özellikleriyle o, yeni Ekimlere gebe ülkelerin ön sıralarında yer alıyor; emperyalist sermaye cephesinin en zayıf halkalarından birini oluşturuyor.

Siyasal özgürlük, ulusal sorun, yarı-feodal kalıntılar vb., tarihsel olarak çözümlenmemiş bir dizi demokratik sorunla yüzyüze olan bağımlı bir ülkedir Türkiye. Fakat o aynı zamanda; modern sınıf ilişkilerinin bir hayli geliştiği, köylülük içindeki farklılaşmanın bir hayli ilerlediği, işçi sınıfının nicel ve nitel açıdan önemli bir toplumsal güç konumuna ulaştığı, sermayenin tartışmasız üstünlüğünün ve egemenliğinin gerçekleştiği, burjuvazinin iktidarda olduğu bir ülkedir.

Bugünün Türkiyesinde iki temel sınıf, burjuvazi ve proletarya, karşı karşıya bulunmakta ve bu iki sınıf arasındaki çelişki ve çatışma tüm öteki çelişki ve çatışmaların odağını ve çözüm eksenini oluşturmaktadır. Zira bugünün Türkiyesi, burjuvazi devirmeden, sermaye iktidarını yıkmadan, uluslararası sermaye cephesini yarıp kapitalist dünyanın dışına çıkmadan, geride kalmış demokratik sorunların devrimci çözüme

kavuşturulamayacağı bir gelişme düzeyine ulaşmıştır. Tarihsel olarak çözümlenmemiş demokratik devrim sorunları, doğrudan sermaye egemenliğinin, büyük burjuvazinin iktidarının yıkılması sorununa, yani bir proleter devrimi sorununa bağlanmıştır.

Bu ise, yeni bir Ekim demektir.

Türkiye'nin ihtiyaç duyduğu tarihsel adım yeni bir Ekim'de, geride kalmış sorunları da geçerken çözecek bir proletarya devriminde ifadesini bulmaktadır.

*

Yeni Ekim'lere aday ülkelerden biri olan Türkiye'de emperyalizmi ve burjuvaziyi altetmek, dünya ölçüsünde sonuçlara yolaçacak, dünya devrim sürecine büyük bir ivme kazandıracaktır.

Her şey Türkiye işçi sınıfının kendi tarihsel rolünü, bağımsız sınıf rolünü oynamasına bağlı. Her şey Türkiye işçi sınıfının her türlü burjuva ideolojik siyasal etki ve baskıdan kurtulup, kendi sınıf kimliği ve örgütü ile siyasal mücadele sahnesinde yer almasına bağlı. Yeni bir Ekim'in güvencesi Türkiye işçi sınıfıdır; toplumumuzun bu en devrimci ve ileri sınıfının sosyalist sınıf hareketidir.

Bu koşul, Türkiyeli komünistlerin bugünkü görevlerini de koşullandırıyor. Her şey gelişmekte olan işçi hareketinin sosyalist siyasal gelişimi için! Bu; teori demektir, program demektir, ve elbette, ihtilalci bir sınıf örgütü demektir.

Komünistlerin bugünkü en acil görevi, proletarya hareketinin teorik, taktik ve örgütsel temellerini yaratma çabasını, gelişmekte olan işçi hareketinin sosyalist siyasal gelişimi çabasıyla birleştirmektir. Bu görev, işçi sınıfı hareketinin yolunu ve yönünü çizmek, önünü açmak, onu örgütlü bir siyasal sınıf hareketine dönüştürmek olarak da ifade edilebilir. Bu, bilimsel sosyalizm ile işçi hareketinin birliğini ifade eden militan bir işçi partisini yaratmakla aynı anlama gelir.

*

Bugün işçi hareketi çok yönlü bir burjuva etkiye ve tasfiyeci baskıya maruzdur. Burjuva reformist, modern revizyonist, liberal sol ve küçük-burjuva devrimci popülist akımlar gelişen işçi hareketi içinde güç olmak çabasıındalar.

Proletarya hareketinin teorik, taktik ve örgütsel temellerini yaratmak ve örgütlü bir siyasal işçi hareketi geliştirmek demek, bütün bu burjuva ve küçük-burjuva siyasal akımlarla köklü, çok yönlü ve sürekli bir ideolojik-siyasal mücadeleye girmek, onların işçi hareketi üzerindeki ideolojik siyasal ve örgütsel her türlü etkisini kırmak demektir.

Bu çabanın başarısı, devrimimizin önemli dinamikleri arasında yeralan demokratik hareketin ve Kürt ulusal hareketinin geleceğini de doğrudan etkileyecektir. Kapitalizmin sürekli yıkım ve sefalet yaratan baskı ve sömürsüne karşı tepki ve çeşitli demokratik istem ve özlemler, kentin ve kırsal küçük-burjuva yığınlarının belli kesim ve katmanlarında güçlü bir demokratik hareketi beslemektedir. Sömürgeci baskı ve zulüm ise Türkiye Kürdistan'ında Kürt ulusal hareketinin gelişip yayılmasına yolaçmaktadır. Fakat burjuva egemenliği koşullarında, bu iki hareketin de kendi bağımsız gelişmeleriyle kendi talep ve özlemlerini gerçekleştirmeleri olanaklı görünmüyor. Son 30 yılda yaşanmış iki devrimci yükseliş demokratik hareketin sermaye iktidarı karşısında güçsüzlüğünü ve yetersizliğini yeterince göstermiştir. Egemen burjuvaziye karşı güçlü, kararlı, tutarlı ve sonuç alıcı bir mücadele yürütecek, sermaye düzenini ve burjuva iktidarını altedebilecek biricik sınıf işçi sınıfıdır. Sınıfın sosyalist siyasal hareketi geliştiği ölçüde, demokratik hareketi ve Kürt ulusal hareketini kendine çekmesi, yedekleri haline getirmesi, onları kendi sınıf iktidarını gerçekleştirmenin manivelalarına dönüştürmesi de o ölçüde kolaylaşacaktır.

*

Burjuva reformizmi, modern revizyonizm ve küçük-burjuva popülizmi; bu üç akıma karşı mücadele ayrı ve özel bir önem taşıyor.

Birincisi, burjuva reformizmi, uzun yıllar toplumsal muhalefeti yozlaştırıp düzen sınırları ve parlamenter çerçevede tutmaya çalışmış ve bunda bir hayli de başarılı olmuş gerici karşı-devrimci bir akımdır. Orta sınıf özlem ve taleplerinin, sermaye düzeninin genel çıkarları temelinde dile getirilmesinde ifadesini bulmaktadır. '60'lı yılların ortalarından itibaren etkin bir siyasal güç olarak ortaya çıkan bu

akım, işçi sınıfı hareketi ve genel devrimci hareket üzerinde, değişik zamanlarda değişik ölçülerde etkili olmuş, gelişimini zayıflatmış, sınırlamıştır. Modern revizyonizmin genel ideolojik siyasal çabası bu reformist burjuva akımın etkisini yayıp güçlendirmiştir. Bugün yeniden işçi ve emekçi sınıflar nezdinde düzene karşı sahte bir alternatif olmak için çabalayan bu akıma karşı sürekli ve çok yönlü bir mücadele, bağımsız bir işçi hareketi yaratmanın olmazsa olmaz koşuludur.

İkincisi, modern revizyonizm, dünya komünist ve işçi hareketi tarihinin gördüğü en büyük ve en yıkıcı ihanet akımıdır. Bu niteliğini ve rolünü bugün de sürdürüyor. Kruşçev'in açtığı ve Brejnev'in yürüdüğü yolu, bugün yeni koşullarda ve yeni biçimlerde Gorbaçov sürdürüyor. Gorbaçov'un «ideolojik atılımları», Türkiye'deki modern revizyonist partilerin en pespaye, en bayağı bir reformizmi işçi sınıfına politika diye sunmalarında yankısını buluyor. İşçi sınıfını sefil bazı reformlar uğruna mevcut düzenin yedeği haline getirmek, bu partilerin bugünkü faaliyetinin eksenini oluşturuyor. Devrimci proletarya hareketinin, devrim ve sosyalizm davasının en büyük, en tehlikeli düşmanı olan bu akıma karşı mücadele, ihtilalci bir siyasal sınıf hareketi geliştirme görevi ve hedefi açısından özel bir önem taşıyor.

Üçüncüsü, küçük-burjuva popülizmi, Türkiye devrimci hareketinin son 20 yılına damgasını vurmuş, demokratik ve sosyalist istem ve özelemleri birlikte temsil etmiş devrimci-demokrat bir akımdır. Son 20 yılın mücadelecisi ve ihtilalci değerlerini ve geleneklerini oluşturup geliştirmiş bu akım, diğer yandan, Marksizme eğilimli, proletarya ve sosyalizm davasına birer komünist olarak hizmet etmek isteyen sayısız devrimcinin ufkunu ve bilincini devrimci demokrasi ile sınırlamış, nesnel olarak, sosyalist bir proletarya hareketinin teorik, taktik ve örgütsel temellerinin hazırlanmasını engellemiştir. 20 yıllık evrim bugün bu akımın yetersizliğini, ufuksuzluğunu, devrime önderlikteki yeteneksizliğini göstermiş, teorik ve pratik iflasını sergilemiş, onu bunalıma ve yeni arayışlara sokmuştur. Bu arayış, pratikte işçi sınıfı hareketine yönelme, onun içinde güç

olma eğilimini de kapsıyor. Gerek işçi sınıfına demokratik etkiyi taşımak anlamına gelecek olan bu eğilim, gerekse de bugünkü komünist sınıf yöneliminin kaynağını oluşturmuş olması gerçeği, devrimci popülizme karşı mücadeleyi ve onunla köklü bir ideolojik hesaplaşmayı da önemli ve acil kılıyor.

Bu arada belirtmek gerekir ki, bu hareketin 20 yılı bulan devrimci mücadele mirasına sahip çıkmak, oluşturduğu ihtilalci mücadele değerlerini ve geleneklerini, işçi hareketi temeli üzerinde daha zengin ve tutarlı bir içerik ve biçimde varetmek vazgeçilmez ayrı bir görevdir.

*

Ekim, bütün bu görevleri üstlenen, Ekim davasını, proletarya devrimi ve sosyalizm davasını Türkiye toplumunda muzaffer kılmayı temel hedef ve görev sayan bir örgütlü sınıf yöneliminin Merkez Yayın Organı olarak çıkıyor.

Siyasal koşullardaki nispi gevşeme ve yığın hareketinin ilk belirtileri, bir legal yayın furyasına yolaçmış bulunuyor. Liberal sol ve modern revizyonist akım ve partilerin bilinçli ve sistemli olarak körükledikleri, teorisini yaptıkları tasfiyeciler-legalist rüzgara, bir çok devrimci demokrat grup da kapılmış görünüyor. Komünistler, legal olanakları, ihtilalci proletarya hareketinin çok yönlü gelişimi için kullanma gereğini ve görevini reddetmeyi bir an bile akıllarından geçirmezler. Fakat bugün görülen yeniden toparlanma ve örgütlenme çabalarını legal yayınlar eksenine oturma eğilimi, tasfiyeciler ve tehlikeli sonuçlar yaratacak bir siyasal ufuksuzluk ve bölünme göstergesidir yalnızca. Bu, son 20 yılda iki büyük karşı-devrim saldırısının acı ve yıkıcı sonuçlarını yaşamış devrimci hareketin derslerinden henüz fazlaca bir şey öğrenilmediğinin göstergesi olduğu kadar, düzenin köklü ve çözümsüz sorunları üzerinde gelişen bugünkü çatışmanın geleceğini kestirememeye kısa görüşlülüğünün de kanıtıdır.

Ekim, bu gerçeklerin bilinciyle ve ihtilalci bir proletarya hareketinin sınıf örgütünün gelişim eksenini olmak hedefiyle, illegal olarak çıkıyor.

(*Ekim*, Sayı: 1, Ekim 1987, Başyazı)

Komünist Hareket 30. Yılında!..

Herkes kendi bayrağı altına!

H. Fırat

Türkiye’de, mevcut toplumsal ve siyasal sisteme karşı mücadele eden tüm siyasal hareketler, gruplar ve partiler, bugüne kadar “devrimci-demokrat hareket” genel ifadesi ile tanımlandı ve bu tanım genel bir kabul gördü. Her ne kadar bu siyasal hareketlerin her biri kendini marksist-leninist, kendi dışındakileri ise Marksizmden şöyle veya böyle, şu veya bu ölçüde sapma gösteren akımlar olarak niteleyip adlandırdı ve kimi zaman en ağır şekilde eleştirdiyse de, bu durum yine de “devrimci-demokrat hareket” genel tanımlamasının yaygınlığını, genel kabul görüşünü her hangi bir biçimde etkilemedi.

Bu bir rastlantı değildi. Kendi içinde alabildiğine bir farklılık, çeşitlilik ve zenginlik gösterse bile, en genel planda **aynı ideolojik-sınıfsal niteliği taşıyan** bir hareketler, gruplar ve partiler toplamının genel ve ortak bir nitelenişi idi yalnızca. Bu tanım nesnel bir gerçeği, bir genel **siyasal sınıf olgusunu** anlatıyordu: Küçük-burjuva demokrasisi.

Kısaca, “devrimci-demokrat hareket” tanımı, toplumumuzda küçük-burjuva katmanların gösterdiği çeşitliliği yansıtan bir çeşitlilikteki küçük-burjuva demokrasisinin, yeterince bilincinde olmadan da olsa, kendi genel ve ortak niteliğini dile getiriyordu.

Türkiye’de devrimci siyasal mücadelenin son yirmi yılına işte bu “devrimci-demokrat hareket” damgasını vurmuştur. Bir öteki anlatımla, mevcut toplumsal ve siyasal sisteme karşı varolan genel toplumsal muhalefet devrimci siyasal ifadesini devrimci-demokraside bulmuştur. **İşçi sınıfının bağımsız siyasal sınıf kimliği kazanamaması koşullarında**, devrimci-demokrasi, yalnızca demokratik hedef ve özlemleri değil, sosyalist özlemleri

de dile getirmiştir. Bu durum onun uzun yıllar işçi sınıfının dışında, ama işçi sınıfını temsil iddiasıyla siyaset sahnesinde yer almasına yol açmıştır. Gerçekte ise sözkonusu olan çeşitli biçim ve nüanslarıyla küçük-burjuva sosyalizmidir. Teorisi, taktiği, örgüt anlayışı, ve en önemlisi de, sınıfsal bileşimi ve ortamıyla bu böyle olmuştur. Devrimci-demokrasi kendi sınırlı siyasal sınıf hedeflerini (demokrasi ve bağımsızlık), maddi sınıf temelinden kopararak bir iyi niyete ve dolayısıyla da bir ütopyaya dönüştürdüğü sosyalizm özlemiyle birlikte ifade etmiş; küçük-burjuva sınıf ufkunun ve ideolojisinin ürünü ve ifadesi bir sosyalizmi proleter sosyalizmi olarak sunmuştur.

***

Devrimci-demokrat hareket genel tanımı içinde ifade edilen küçük-burjuva demokrasisi alabildiğine bir ideolojik-politik çeşitlilik göstermektedir. Bu çeşitlilik, anti-feodal devrimi programının odağına koyanlardan anti-tekel devrim savunucularına, modern revizyonist akımla flört edenlerden modern revizyonizm ile aralarına belli sınırlar çekenlere, dar çevrelere dayanan ve maceracı bir devrim ve mücadele anlayışını esas alanlardan yükseliş dönemlerinde onbinlerce insanı harekete geçirebilenlere kadar, çok geniş bir yelpazede ifadesini bulmaktadır.

Ne var ki bu grupların bazı çok tipik ortak özellikleri de var. Tüm de ‘60’ların MDD’ci akımından kök alıyor. Yirmi yıllık evrime rağmen esas olarak işçi hareketinin dışında ve demokratik küçük-burjuva hareketin bağrındalar. En önemlisi de, bütün bu gruplar, Türkiye’nin iktisadi ve toplumsal gelişme düzeyine dair değerlendirmeleri birbirlerinden ne kadar farklı olursa olsun, demokrasi ve bağımsızlık ile “demokratik halk iktidarı” ortak stratejik

hedefine sahiptirler. Bir çok konuda kendilerini ve birbirlerini aşan, birbirlerinden alabildiğine farklılaşan bu gruplar, demokrasi ve bağımsızlık hedefine dikkate değer bir tutuculukla bağlı kalıyorlar. Bir rastlantı değil bu; belli bir sınıfsal konumun, belli bir sınıfa özgü özlemlerin, bir siyasal sınıf ufkunun anlatımıdır gerçekte.

Bu ortak stratejik hedefin her gruba göre değişen bir dizi gerekçesi var; ama tümünde ortak olan bir gerekçe var ki aynı ölçüde dikkate değerdir. Bu ortak gerekçe, emek-sermaye çelişkisinin henüz yeterince olgunlaşmış tüm topluma damgasını vuramadığı, dolayısıyla da, Türkiye’de proleter nitelikte bir devrimin nesnel olanak ve koşullarının henüz oluşmadığı şeklindedir. Bunun kendisi de bir sınıf konumunun, bir sınıf tutumunun, bir sınıf özlemi ve dileğinin anlatımıdır.

Bu sınıf küçük-burjuvazinin ta kendisidir.

TDKP teorisyenlerine verilen cevapta şunlar söylenmişti: *“Topluma geriden bakmak, toplumsal gelişme düzeyini ve sınıf ilişkilerini geriden tespit etmek demek, proletaryayı geri görevlere mahkum etmek, dolayısıyla kaçınılmaz ve nesnel olarak, onu reformist burjuvazinin yedeği ya da küçük-burjuva demokrasisinin eklentisi durumuna düşürmek demektir. Önümüzdeki dönemde ideolojik tartışmaların odağını oluşturacak popülist teori ve tahlillerin ve onun bir parçası olan TDKP teori ve tahlillerinin ‘Aşıl topuğu’ işte asıl buradadır.”* (H. Fırat, *Küçük-Burjuva Popülist ve Proleter Sosyalizmi*, s.117 (2. Baskı, s.120-121))

Küçük-burjuva demokrasisinin, Türkiye gibi bir ülkede yirmi yıl gibi uzun bir süre boyunca, **proletaryayı geri görevlere mahkum eden teori ve tahlilleriyle** devrimci hareket üzerinde tartışmasız bir hakimiyeti nasıl kurabildiği sorusu doğal olarak akla geliyor.

Marksızmin vurguladığı ve tarihsel tecrübenin hep doğruladığı şudur: geri teoriler genellikle geri toplumsal koşullarda etkili olur. Fakat bu gerçek Türkiye için ancak bir ölçüde geçerli olabilir. 1970’ler Türkiye’si, hiç de küçük-burjuva teori ve tahlillerin devrimci toplumsal muhalefet üzerinde bunca uzun bir süre tartışmasız bir üstünlük kurabilmelerini açıklayacak kadar geri bir

ülke değildir. Türkiye’nin nispi geriliği, bunun bir ifadesi olarak, tamamlanmamış bazı burjuva devrim görevlerinin varlığı, küçük-burjuvazinin yaygınlığı bunda önemli nesnel etkenler olmuşlardır kuşkusuz. Ancak bu teori ve tahlillerin Marksizm ve proletarya adına marksist teoriye ve proletarya davasına içtenlikle bağlanan çok sayıda devrimci üzerinde bunca uzun süre etkili olmasında bir dizi başka etken rol oynamış olmalı. Bunların bir kısmı daha önce kamuoyuna sunulan ve *Ekim*’in bu sayısında birinci bölümü yayınlanan **“Yakın Geçmiş Genel Bir Bakış”** yazısında genel çizgileriyle ortaya konmuştur. Onları burada tekrarlamaya gerek yok. Şimdilik onlara eklenecek önemli bir şey de yok.

Bu sorunun cevabı önümüzdeki dönemde yapılacak bilimsel inceleme ve tartışmalarla daha net ve daha kapsamlı verilebilecektir.

***

İçlerinden bazıları etkisi kısa süreli bazı avantajları kullanarak hala “eski kafa” yol almaya çalışıyor olsalar bile, devrimci-demokratik hareket bugün bir yol ayrımına gelmiştir. Genel toplumsal evrim, son yirmi yılın devrimci deneyimi ve işçi hareketinin bugün tartışmaların odağına oturan belirgin gelişimi bu hareketi, küçük-burjuva demokrasisini, bunalıma ve yeni arayışlara itmiştir. 12 Eylül yıkımının ardından başlayan bu arayış süreci, aslında bu **çözüm** ve **yeniden saflaşma** sürecidir. Bu sürecin çeşitlilik gösteren küçük-burjuva demokrasisini hangi muhtemel değişimlere ve evrimlere sokacağı ayrı bir konudur, bazı şeyler söylenebilirse de kesin şeyler söylemek için vakit henüz erkendir. Zira bazı liberal ve troçkist eğilimler daha şimdiden belirginleşip ayrılmış olmakla birlikte, yaşanmış süreçlerin değerlendirmesi ve varılan sonuçların teorik düzeyde ifade edilmesi çabası henüz ilk evrelerindedir. Devrimci-demokrasinin örgütsel dağınıklığı ve bir kısım yönetici güçlerinden tutukluluk nedeniyle yoksunluğu, bu değerlendirme çabasının belli ve kesin sonuçlara varmasını geciktirip güçleştiriyor.

Fakat şimdiden kesin olan bir şey var. Bu **çözüm** ve **yeniden saflaşma** süreci **küçük-burjuva demokrasisi ile proleter sosyalizminin ayrışmasını, popülist**

teorilerden Marksizm-Leninizme doğru köklü ve kesin bir kopuşu da içeriyor.

Proletarya hareketinin geleceği açısından olağanüstü bir önem taşıyan bu gelişme daha ilk adımındadır; geçmiş devrimci sürecin hazırladığı, potansiyel olarak biriktirdiği tüm maddi-siyasi güçlerini harekete geçirebilmiş değil henüz. Bu ancak zorlu teorik-pratik mücadeleleri kapsayan bir süreç ile başarılabilir. Bu doğrultuda gösterilecek çabanın başarı düzeyi hakkında şimdiden konuşmak anlamsızdır. Küçük-burjuva demokrasinin sözde iddia ve idealleri ile gerçek ideolojik-sınıfsal konumu arasındaki uçurum ideolojik mücadele ile sergilenemediği ve gelişmekte olan militan işçi hareketi içinde maddi-örgütlü bir güç olunabildiği ölçüde, bu kopuş sürecinin devrimci-demokrasinin değişik gruplarının bünyesinde yankı bulacağı, diri, sağlıklı, komünist potansiyel taşıyan unsurları kendine çekeceği kesindir.

Devrimci-demokrasiden proleter sosyalizmine kopuş elverişli maddi koşullarda yaşanmaktadır. Bu elverişli koşullar işçi sınıfı hareketinin belirgin öne çıkışında ve toplum ölçüsünde etki yaratmasında ifadesini bulmaktadır. Buna karşılık, öğrencilerdeki nispi hareketlilik dışında, geçmişte devrimci-demokrasiye geniş bir toplumsal yaşam ortamı sağlayan küçük-burjuvazinin değişik katmanlarında eski mücadele isteği ve coşkusu, eski yoğun örgüt arayışı bugün fazlaca yoktur. Bu olgunun kendisi küçük-burjuva demokrasisini bir dizi sorun ve sıkıntıyla yüzyüze getirecektir.

***

Küçük-burjuva demokrasinin bundan sonraki evrimi ne olabilir?

Daha önce de belirtildi; bu konuda kesin şeyler söylemek için vakit henüz erken. Yine de tarihsel tecrübeye dayanılarak ve bugün ortaya çıkan bazı ilk belirtiler veri kabul edilerek, içlerinden belli kesimlerin muhtemel evrimi hakkında bazı şeyler söylenebilir.

Her şeyden önce şunu belirtmek gerekir: Türkiye kapitalizminin nispi geriliğinde ifadesini bulan toplumsal koşullar, küçük-burjuvazinin sayıca önemli bir tabaka olarak varlığının da ifadesi oluyor. Bu nesnel olgu,

küçük-burjuva demokrasisi için hep bir varlık ve yaşam ortamı olacaktır. Burjuva gelişmenin geride bıraktığı görevleri, demokratik ve yurtsever özlemleri kendine program edinerek siyaset sahnesinde hep yer alacaktır.

Ne var ki demokrasi ile sosyalizmin ayrışma sürecine girmiş olması, devrimci-demokrasiyi yeni bir dönemin eşğine getirmiştir. Devrimci-demokrasinin bugüne kadarki varlığı ve mücadelesi, **işçi sınıfının kendi bağımsız siyasal sınıf platformuyla siyaset sahnesine çıkamadığı koşullarda** yaşandı. Bu önemle vurgulanması gereken bir noktadır. Zira daha önce de belirtildiği gibi, bu durum devrimci-demokrasiye sosyalizmin temsilcisi olarak da hareket etme olanağını vermiştir. Bundan böyle, popülizme karşı marksist dünya görüşünün savunulmasının ve işçi hareketinin sosyalist siyasal gelişimi doğrultusunda atılacak ciddi adımların küçük-burjuva demokrasisinde önemli değişimlere yolaçacağı kesindir. Bu, bugüne kadar taşıdığı sosyalist görünümün silinmesi ve demokratik özün giderek daha belirgin bir şekilde ortaya çıkması şeklinde bir **evrim** olacaktır. Bu durum küçük-burjuva demokrasinin devrimci siyasal eylemini ortadan kaldırmayacaktır; ama onu sosyalist proletarya hareketin karşısında belli bir tutarsızlığa, gerilemeye ve bazı kesimlerde ise gericileşmeye itecektir.

Bugün devrimci sosyalizmin devrimci demokrasiye karşı yürütmekle yükümlü olduğu ideolojik-politik mücadele, onu yok etmeyi değil, gerçek ideolojik-sınıfsal konumunu açıklığa kavuşturmayı, böylece onun, sosyalizm ve işçi sınıfı adına hareket etme, kendini sosyalist proletaryanın teorisi, taktiği ve örgütü olarak sunma olanaklarını daraltmayı ve ortadan kaldırmayı amaçlar. Bunda başarı sağlanabildiği ölçüde devrimci demokrasi kendi sınıf konumuna ve çizgisine daha açık çekilecek, bu konumda ve çizgide mevcut toplumsal ve siyasal sisteme karşı mücadelesini sürdürdüğü ölçüde, devrimci sosyalizm onu destekleyecektir.

Herkes kendi bayrağı altına! Devrimci demokratik harekete evet, sosyalist görünümlü demokratik özlü harekete hayır! Bu slogan, devrimci sosyalizmin devrimci demokrasiye

karşı tutumunu ve görevlerini özetliyor. Bu görevin kolay yerine getirilemeyeceği kesin. Gelişen işçi hareketinin şu dönem için yarattığı elverişli koşullara rağmen, modern revizyonizmin dünya komünist ve işçi hareketinde yarattığı büyük tahribat, çağdaş popülizmin hala süren ideolojik etkinliği, tarihsel evrimin biriktirdiği çeşitli sorunlara çözüm getirmede dünya komünist hareketinin bilinen yetersizliği, Türkiye sol hareketinin olumsuz ideolojik mirası, küçük-burjuva önyargıların muazzam gücü vb. bir dizi etken, komünistlerin önüne hayli zorlu bir süreç koymaktadır.

***

Küçük-burjuva demokrasininin devrim düşmanı modern revizyonist akımla uzlaşma çizgisi izleyen kesiminin bugünkü durumu ve geleceğe doğru muhtemel evrimi ayrı bir konudur. Burada yalnızca, '70'lerin ikinci yarısında modern revizyonizm ile araya belli bir sınır çeken, maoculuğun eleştirisi ile birlikte Marksizme doğru belli mesafeler katettikten sonra tıkanan, 12 Eylül sonrasında ise hızlı bir çözülüş ve dağılma yaşayan kesimi üzerine bazı şeyler söylenebilir.

Devrimci demokrasinin ileriye doğru evriminin en son sınırlarını yaşamış bu kesim, bu özelliği ile marksist-leninist gelişmeye de kaynaklık etti. Küçük-burjuva demokrasinden proleter sosyalizmine doğru kopuş halihazırda bu kesimde yaşandı. Fakat ileriye doğru gelişmeyi besleyen bu kesimin geriye kalanı, bugün ideolojik planda geriliyor ve gericileşiyor. Gelişmenin diyalektiği kaçınılmaz mantığını sergiliyor, gelişmeye tepki ve direnç, bu kesimin arta kalanını geriye ve gericileşmeye itiyor.

Toplumun iktisadi, sosyal, siyasal ve entellektüel evrimi bugün bu kesimin geri iktisadi teorileri savunmasını olanaksız kılıyor. Bu kesimdeki gruplar artık, "kapitalist Türkiye", "egemen burjuvazi", "sermaye iktidarı", "emek-sermaye temel çelişkisi", "karşı-devrimci orta burjuvazi", "beş milyon işçi" vb. demek durumunda kalıyorlar. Fakat şunu unutuyorlar, bugün terketmek zorunda kaldıkları bütün geri iktisadi teoriler, bugün hala ve üstelik daha katı ve tutucu bir şekilde

savundukları küçük-burjuva devrim teorilerine **maddi dayanak** olmuştu. Yeni iktisadi yapı ve sınıf tahlillerini eski devrim teorileri ile birlikte savunmak, yalnızca yeni bir teorik eklektizmi ifade eder. Daha da önemlisi, ideolojik-politik planda küçük-burjuva sınıf çıkarlarının açık savunucusu durumuna düşmeye yol açar.

Nitekim bu gruplardan birinin şu dönemki teorik çabasını Türkiye'de küçük-burjuvazinin önemini açıklamaya hasretmesi, devrim stratejisine, "devrim tipi ve iktidar sorunu"na ilişkin tezlerini küçük-burjuvazinin durumuna ve sınıf beklentilerine **dayandırması** tipiktir. Bu şekilde oluşturulmuş tezlere, **işçi sınıfının kendi bağımsız siyasal sınıf kimliğinden yoksun olduğu, siyaset sahnesinde burjuva reformizminin yedeği ya da küçük-burjuva demokrasininin eklentisi olarak rol oynadığı dönemlerdeki** bilincini, davranışlarını ve taleplerini ek kanıt olarak göstermeye çalışması, gerçekte, bu grubun teorik sığınağına ve şaşkınlığına olduğu kadar, işçi sınıfına küçük-burjuva kuyrukçu yaklaşımına da bir kanıttır. Bu grubun bugün yaşamakta olduğu ideolojik evrim iç gelişmelerle kesintiye uğramazsa eğer, karşımıza, küçük-burjuva sınıf çıkarlarını kendine devrim programı edinmiş ve bu ideolojik konuma oturmuş bir grup çıkacaktır.

Teori ve politika sorunlarında sosyalist iyi niyetin tek başına pek bir şey ifade etmediği, kişiyi ve grupları demokrat konumuna düşmekten alıkoyamadığı iyi bilinmektedir.

Bugün bu kesimdeki gruplarda, bir işçi sınıfı vurgusu ve işçi sınıfına yönelme eğilimi var. Fakat geri iktisadi tahlillerin utangaç terki dışında, eski ideolojik-siyasi çizginin korunuyor ve eski küçük-burjuva devrim teorisinin daha sistemli savunuluyor olması, işçi sınıfı vurgusunu anlamsız, sınıfa bu tür bir yönelimi ise zararlı kılmaktadır. Bu gruplar işçi sınıfına yönelimlerinde belli adımlar atsalar bile, ki bu alanda pek şanslı da görünmüyorlar, bu yalnızca işçi sınıfına küçük-burjuva demokratik bir etkiyi taşımak anlamına gelecektir, işçi sınıfı hareketinin sosyalist siyasal gelişimi ve örgütlenmesi sürecinde bu tür küçük-burjuva etkilere karşı mücadele, proleter sosyalizminin bugünkü önemli görevleri arasındadır.

(*Ekim, Sayı: 1, Ekim 1987*)

Dijital dünyada örgütsel güvenliğe bakış

A. Eldes

Her açıdan kendini donatmış, teknolojinin muazzam olanaklarını kullanabilen burjuva devlet aygıtı karşısında devrimci bir partinin varlığını sürdürebilmesinin temel koşullarından biri örgütsel güvenlik alanında göstereceği başarıdır. Örgütsel güvenlik alanının kendi içinde bir dizi alt başlığı olmakla birlikte, açık ki bugünün siyasal mücadele araçları ve koşulları gereği teknoloji, özel olarak da bilgisayar ve internet teknolojisi bu alt başlıklardan biri durumundadır. Bu nedenle konu çeşitli yönleriyle ele alınabilmeli, buradan süzülecek sonuçlar, siyasal çalışmada uyulması gereken kurallar haline getirilmelidir.

Özellikle bilgisayar ve internet teknolojisine farklı yönleriyle dikkat çekeceğimiz bu metinde, siyasal yaşamda kullanılan yöntemleri deşifre etmemek için, bazı anlatımlara genel hatlarıyla değineceğimizi önden belirtelim.

Gelişen teknolojinin ikili yönü

Günümüzde teknoloji baş döndürücü bir hızla kendini yeniliyor. Elbette, burjuvazinin egemen sınıf olduğu koşullarda, gelişmelerin toplumsal fayda sağlamak amacıyla gündeme gelmediği açık. Geniş bir tüketici pazarı bulunması, kapitalist tekellerin bu alandaki yatırım ve üretimlerinin en önemli nedeni. Bunun yanında, tekeller arası ticari rekabet ve emperyalistler arası hegemonya savaşları da teknolojinin emperyalist kapitalizm için önemini artırıyor. Her iki durumda da, tarafların birbirlerini izleyip dinlemeleri ve birbirine karşı silah olarak kullanılabilecek araçlar geliştirmeleri, teknolojiyi etkin ve yetkin biçimde kullanabilmelerinden geçiyor.

Kapitalist tekellerin pazar yatırımlarında toplumun neredeyse tümü potansiyel tüketici/ müşteri konumunda. Bilgisayar, internet mobil cihazlar ya da bunların türlü donanımları, işçi ve emekçilerin de dahil olduğu geniş bir kesim tarafından gündelik olarak kullanılan araçlar durumunda bugün. Bu durum, siyasal sınıf çalışması açısından da bir olanağa işaret ediyor. Daha geniş kesimlere seslenmek, iletişime geçmek vb. açılardan teknoloji bir dizi imkan sunuyor. Gündelik siyasal faaliyetin içinde bunun örnekleriyle fazlasıyla karşılaşılabılır. Yanı sıra, bazı teknolojik gelişmeler, örgütsel yaşam açısından önemli bir yer tutuyor.

Teknolojinin siyasal faaliyete sunduğu “katkı” konunun yalnızca bir yönüdür. Tersinden, aynı teknoloji, örgütsel güvenlik konusunda ciddi tehlikeler barındırıyor. Dünya genelinde sermaye devletlerinin bu alana devasa yatırımlar yapması bile bunun açık bir ifadesi. Egemen sınıfın örgütlü baskı ve zor aracı demek olan bir devletin, bugünkü egemen sınıf olan burjuvazinin iktidarı ve çıkarları için tehlike oluşturan güçleri sürekli olarak izlemek, denetim altında tutmak, gerektiği zaman darbe vurmak için en fazla yararlandığı şey yine teknoloji oluyor.

Bu nedenle, teknolojiyi siyasal çalışmanın ihtiyaçları doğrultusunda kullanırken güvenlik kurallarını ihlal ya da gözardı etmek, sınıf düşmanı için kapı aralamak anlamına geliyor.

İzlemenin artması hoşnutsuzluğu artırıyor

Kapitalist tekeller, pazar taraması yapmak,

tüketici profili belirlemek ve buna göre ticari taktik belirlemek için bilgisayar ve internet teknolojisinden fazlaca yararlanıyor. Büyük tekellerin kullanıcıların ilgili alanlarını belirlemek için internet gezintisini izlemesi, bu sayede, internet kullanıcılarının ilgilerine göre reklam vb. yönlendirmesi bunun en sıradan örneği sayılabilir.

Kapitalist tekellerin bu çabaları ile devlet aygıtının çok yönlü denetim ağının birleşmesi, kullanıcılar üzerinde ağırlığı giderek artan bir baskı yaratıyor. Tam da bu nedenlerle, son dönemde “kişisel özgürlük”, “kişisel alanların ihlali”, “mahremiyet hakkı” gibi kavramlar daha fazla gündeme gelmeye ve sahiplenilmeye başlandı. Dünyanın pek çok yerindeki kullanıcılar, kapitalist tekellerin ve devletlerin izleme-denetleme mekanizmalarına karşı seslerini yükseltmeye başladılar.

Kapitalist tekellerin teknolojiyi kullanarak bu en temel insan haklarını ihlal etmesine verilen tepkiler neticesinde, bilgisayar ve internet güvenliği özel bir ilgiye konu oldu. Emperyalist devletler “demokrat” imajını korumak için izleme-dinleme çalışmalarını daha üstü kapalı hale getirirken, kapitalist tekeller de yeni ürünlerinde güvenlik konusunda “hassasiyet gösterdikleri” aldatmacasını gündeme getirmeye başladılar. Örneğin, bilgisayarlarda ve mobil cihazlarda kullanılan çeşitli iletişim programlarını “güvenli iletişim sağlama” reklamlarıyla sunmaya başladılar. Facebook gibi devasa bir şirketin sahipleri, “kullanıcı bilgilerine üçüncü şahısların erişimini engelleyecekleri” yönünde beyanlarda bulunmak zorunda kaldılar. Bu yolla kullanıcıları etkilemeye çalıştılar.

Bunun en çok tartışılan örneği, bir süre önce gündeme gelen Apple-FBI gerginliği oldu. Bilindiği gibi FBI, öldürülen bir IŞİD’linin üzerinden çıkan telefonun şifresini kıramamış, bunun üzerine Apple’dan tüm iPhone’lara giriş için bir nevi arka kapı olarak kullanacağı kod yazmasını istemişti. Apple bu isteği reddetmiş, konu uzun süre tartışılmıştı. Apple gibi bir teknoloji tekelinin FBI’ya karşı aldığı bu tutumun kullanıcıların haklarını koruma amaçlı

olmadığı biliniyordu. Apple için sorun, FBI’ın talebini karşılamasının pazarda yaratacağı olumsuz etki ve bunun kârına vereceği zarardı. Zira farklı süreçlerde ortaya çıkan bilgiler, söz konusu ürünlerin hiç de tam güvenlik sağlayan bir içerikte olmadığını gösterdi.

Öte yandan, kapitalist tekellerin ve sermaye devletlerinin yarattığı bu tablo, “özgür yazılım” denilen alana yönelik ilgiyi de arttırdı. Apple gibi dünya tekellerinin karşısında, “özgür yazılım” alanında çalışmalar yapan programcılar çoğaldı. Özellikle genç yazılımcılar ve CERN gibi bilimsel kuruluşlarda kendini eğitmiş kişiler, “özgür yazılım”ın gelişmesine ve tekellerin pazara sunduğu iletişim araçlarının güvenlik ve işlev açısından alternatifinin yaratılmasına daha fazla ilgi duymaya başladılar. Zira kapitalist tekellerin ve emperyalist devletlerin teknolojiyi kullanarak toplum üzerinden döndürdükleri çarkın pislikleri her geçen gün daha fazla ortalığa saçılmaya başladı.

Yine de “özgür yazılım” dünyasının “kesin güvenlik” üzerine kurulduğu ya da bu alanı geliştiren programcılarının tümünün insan haklarına yönelik ihlallere karşı çalıştığı söylenemez. Fakat “özgür yazılım”ın, tekellerin ve devletin en temel insan haklarını dahi ihlal etmesine karşı bir teknoloji mevzisi olduğunu söylemek mümkün.

Devletin gücünün sınırı

Sermaye devleti, başta devrimci ve ilerici güçler olmak üzere, tüm toplumu denetim altında tutmak için kendisini sürekli yeniliyor ve güçlendiriyor. Ancak her şeye rağmen bu gücünün bir sınırı var. İzleme-dinleme-denetleme teknolojisinin tüm toplumu kapsayacak şekilde kullanılmasına olanak sağlamak, devlet için çalışan nitelikli insan gücü ihtiyacı doğuruyor. Açık ki Türk sermaye devleti bugün böylesi bir olanağa sahip değil. Geçmişten bugüne, Ergenekon, Dink cinayeti, “FETÖ” davaları gibi süreçlerden yansıyanlar, devletin hala böyle bir niteliksel güce sahip

olmadığını gösteriyor. Tüm polis rejimi uygulamalarına rağmen...

Öte yandan, bilgisayar ve internet araçları üzerinde ne kadar denetim kurmaya çalışırsa çalışsın, devletin tüm işleyişini boşa çıkaracak, siber takibi boşa düşürecek yöntemler de mevcut. Tek başına yeterli olmamakla birlikte, TOR adlı internet tarayıcısını kullanmanın yarattığı etki, bu nedenle Türkiye’de internetten indirilmesinin devlet tarafından engellenmeye çalışılması bunun en küçük örneği. Ya da Kaçak Saray’dan sızdırdığı bilgilerle Twitter fenomeni haline gelen Fuat Avni örneği...

Ne “paranoyaklık” ne “gevşeklik”, kurallı kullanım!

İstihbarat örgütlerinin ve siyasi polisin bu alandaki izleme-denetleme araçlarını boşa düşürebilmek, her şeyden önce konuya gerçekliğe dayalı bir bakış açısıyla yaklaşmayı gerektiriyor. Burjuvazi ve onun devleti, bu alanda denetim ağının dışında işler yapılmasını engellemek için “devletin kudreti herşeye yeter, her yerde gözü var, internette yaptığımız her işlemi takip edebilir” gibi bir algı yaratmaya çalışıyor. Ancak bunun bir gerçekliği yok. Evet, devlet muazzam olanaklara sahip. Ancak teknolojik bilgi ve yaratıcılık birleşince, bu olanakları boşa düşürmek mümkün.

Buna karşın, güvenli internet kullanma yöntemlerine güvenerek devletin gücünü küçümsemek de tarihsel bir hata olur. Zira devlet bu alanda yoğunlaşmış bir çalışma yürütüyor. Şifre kırmaktan internet izlerini takip etmeye kadar bir dizi konuda önündeki engelleri ortadan kaldırmaya çalışıyor. Bunların hangisinde ne kadar başarılı olduğunu ise gündelik yaşamda öğrenmek mümkün değil. Bunlar ancak kimi dava süreçlerinde, toplum önünde yapılan siyasi operasyonlarda ve düzen güçlerinin kendi iç çatışmalarında ortaya çıkıyor.

Akıldan çıkarılmaması gereken dijital güvenliğin en önemli noktası, güvenlik kapsamında kullanılan yöntemlerin deşifre

olmaması gerektiğidir. Hiçbir şifre kırılmaz değildir ve hiçbir yöntem kalıcı çözüm değildir. Dijital güvenlik için kullanılan yöntemi öğrendiği zaman, devletin bu yöntemi boşa düşürecek hamleler yaptığı da bir başka gerçekliktir.

Özcesi, dijital güvenlik konusunda devleti ne olduğundan güçlü görmek ne de küçümsemek gerekir. Gerekli önlemleri almasını bilmek, bunları kullanmanın kurallarına riayet etmek, yöntemi deşifre etmemek... Yapılması gereken özetle budur.

Her komünist bu alanda donanmalı

Teknolojik gelişme durmaksızın ilerliyor. Sınıf düşmanları da bu alanda kendisini sürekli yeniliyor. Örneğin bir süre öncesine kadar internet kullanıcısının kimliğini gizlemek için IP adresini gizlemek yeterliyken, şimdi internet ağı ve MAC adresi bilgilerini de gizlemek gerekiyor. Bu gelişim süreci, her bir komüniste bu alanda bilgisini yenileme/güncelleme, bilgisayar ve internet teknolojisinin güvenli kullanımı konusunda kendisini donatma sorumluluğu yüklüyor.

Açık ki, bugünün dünyasında devrimci siyasal faaliyet ve örgütsel yaşam için bilgisayar ve internet kullanımı önemli bir yerde duruyor. Her şeye rağmen, teknoloji devrimci mücadeleye için de bir silah işlevi taşıyor. Nasıl ki her komünistin silah kullanmayı bilmesi gerekiyorsa, artık her komünistin bilgisayar ve internet teknolojisini güvenli kullanmada da asgari bir düzeye erişebilmesi gerekiyor.

Parti örgütleri bu konuda gereken hassasiyeti göstererek, saflarının eğitimi ve gelişimini yerine getirilmesi gereken bir sorumluluk olarak önüne alabilmeli. Böylesi bir dönemde veri şifreleme gibi hayati önemde bir güvenlik önlemini almasını bile bilmeyen bir komünistin bu durumunun hiçbir gerekçesi olamaz. Böylesi örneklere, teknik yetersizlikten/bilgisizlikten çok, “devrimci bir sorumluluğun yerine getirilmemesi” olarak yaklaşılmalıdır.

“Emek verimliliği” ve siyasal yaşamımız

K. Irmak

Tüm yaşamımızı siyasal faaliyetin, dolayısıyla devrimin ihtiyaçlarına göre şekillendiriyoruz. Büyük bir emek harcıyor, koşturuyor, bir dakikamızı bile boş geçirmiyoruz. Emek harcamak noktasında hiçbir tartışmamız yok. Ancak emeğin verimliliğine gelindiğinde, burada durmamız gerekiyor. Bunları sadece kadrolar üzerinden değil örgütlülükler, organlar, birimler, çalışma grupları açısından da tartışmak bir ihtiyaç. Bu tartışmayı yaparken, emek verimliliğini somut sonuçlar üretmesi türünden bir kısır değerlendirmeye de daraltmamak gerekiyor.

Harcanan emeğin niteliği sonucu belirler

Sınıf savaşımının seyri mücadele yöntemlerimizi belirliyor. Ana eksenimizde bir değişiklik olmadan yolumuzda ilerliyoruz. Hangi alanda olursa olsun politika üretmek, hedef kitemize bu politikayı taşımak, o alandan beslenerek genel politikamızı alanın özgünlüğü ile birleştirebilmek, bu politikayı üretebilecek güçlere ulaşmak ve kolektif zeminleri çoğaltarak eylemsel süreçlerle birleştirmek çizgisinde hareket ediyoruz.

Alanın gerçekliği, bizim sınırlarımız, kısa dönemli ve uzun erimli hedeflerimiz, olmazsa olmaz değerlendirme ölçütlerimizdir. Ezbere oluşan ölçütler değildir bunlar, işçi sınıfının mücadele deneyimleri içinde şekillenmiştir.

Bizler işçi sınıfının kıvılcık bayrağını taşımak sorumluluğu hareket ediyor, bunun için her bedeli göze alıyorsak, kesintisiz olarak emek harcamak ve emeğimize sahip çıkmak zorundayız. Bulduğumuz alanlarda

yürüttüğümüz faaliyeti sürekli olarak değerlendirmeli ve irdelemeliyiz. Hangi aşamadayız, ne yaptık, ne elde ettik ve neyi yapamadık demekle kalmamalı, mutlaka olmazsa olmaz olarak şunu yapacağız diyerek hedefler koymayı başarabilmeliyiz. Şöyle bir süreci örgütledik ama insan örgütleyemedik, şu kadar seslenme gerçekleştirdik ancak ulaştığımız kitleden kimse ile temas kuramadık değerlendirmesinin ardından, bunların nedenleri şunlar şunlar ve önümüzdeki dönem bunları şöyle bir pratikle aşacağız vb., diyebilmek önemli bir yerde duruyor.

Yoğunlaşma bir birikim işidir!

Değerlendirmelerimizde sıklıkla vurguladığı gibi, yoğunlaşma en önemli halkalardan biridir. Ancak amaca uygun bir yoğunlaşma bir birikim üzerinden başarılabilir. Birikimden yoksunluk koşullarında yoğunlaşma anlık sonuçlar yaratır. Birikim salt ideolojik eğitim değildir. Yanısıra, pratik hayatın canlı deneyimine vakıf olmak, belli süreçlerin ateşinden geçmek, sınanmak da önemli bir biriktirme sürecidir.

Türkiye’de devrimci birikimin kesintiye uğraması, bundan ve toplumsal süreçlerin etkisinden kaynaklı devrimci örgütte, yaşamda, değerlerde erozyon yaşanması bir sorun alanıdır. Bu nedenle tek tek kadroların bu birikime ulaşması bugünün koşullarında kolay başarılabilen bir şey değildir. Partinin deneyimine, birikimine, müdahalesine sürekli olarak ihtiyaç duyulmasının gerisinde bu vardır.

İdeolojik açıklıkların yön verdiği pratik deneyim ve birikim sorununu çok önemsemek durumundayız.

Süreçlere örgütlü kolektif müdahale

Canlı bir organizma olarak partiyi işletebilmek kolektif zeminlerin ne kadar işlediğine bağlıdır. Bu çerçevede organların, çalışma gruplarının, birimlerin düzenli ve verimli toplantılar gerçekleştirebilmesi önemlidir. Gerçekliğimizle yüzleşmek, olması gerekeni ortaya koymak ve çözüm üretmek, bunu kolektif zeminlerimizde yapmak durumundayız. Ancak kolektif zeminler kadar kadroların çabalarının da belirleyici bir yerde durduğunu unutmamalıyız.

Sadece yayın organlarını okumanın, kitapları incelemenin kadroların eğitim için yeterli olmayacağı açıktır. “Örgüt havasını solumayanlar”, örgütün pratiği içerisinde kendini üretemeyenler süreçlerin izleyicisi durumunda kalırlar. Onları izleyici olmaktan çıkarmak, sağlam bir dönüşüm süreci yaşamalarını sağlamak için örgütsel alanlara ihtiyacımız var. Okuma grubu, çalışma grubu, organ, birim, hücre vb., hangi adı taşırsa taşırsın, kolektif müdahale ve kolektifi geliştirici çaba apayrı bir önem taşıyor.

Kolektifin sorumluluğu!

Sürekli şikayet edilen, kusurların sadece didiklendiği, çözmek için değil sonucun faturasını yüklemek için tartışılan, kendine geldiğinde “hassas” başkasına geldiğinde “acımasız” olunan, insanlara, durumlara, süreçlere dair yapılan değerlendirmelerin anlak olarak değiştiği koşullarda devrimci bir süreç işletilemez. İlişkiler, düzey, zemin “sıradanlaşır” ve sorunlar kişiselleşir. Gündelik hayatın her anı mücadelenin konusu olamazsa, sıradanlık olağanlaşır.

Bizler özneyiz, değişmek ve değiştirmek zorundayız. Bazen Marksizmin bu en temel tespiti unutulabiliyor veya kişiselleşebiliyor. Bir sorun varsa hiçbir zaman tek taraflı değildir. Yaptıklarımız kadar yapmadıklarımızdan ve müdahale etmediklerimizden de sorumluyuz. Bir işi, süreci, durumu örgütlemek kolektif olarak başarılabilir. Başarılıyorsa, sorumluluk kolektifte aittir.

Program, tüzük ve sınıf devrimciliği!

Devrimci bir örgütte demokrasi, disiplin, denetim, merkeziyetçilik, eleştiri-özeleştiri nedir? Hak-hukuk nasıl işler, yetki kimdedir? Bu vb. sorunların cevabı tüzük çerçevesinde düzenlenmiştir. İç yaşamımızı ve faaliyetimizi programımız ekseninde ve tüzüğün denetlediği biçimde kurabilmek durumundayız. Kendi değerlerimiz ve kültürümüz ancak bu zeminde varedebiliriz. Bunu yapamadığımız koşullarda, parti kültürü ve değerleri yerine kadroların duyarlılık alanları, değer yargıları ve davranış çizgileri öne çıkacaktır.

Siyasal faaliyetimizi kongrelerin belirlediği hedefler üzerinden örmek, çalışma alanlarına bu belirleyicilikte yüklenmek, bir hedef ve değerlendirme ekseninde emek harcamak, bu emeği değerlendirmek, toplamda bir süreci örgütleyebilme ve bunun güçlerini varedebilme sorunudur. Örgütün iç yaşamını ise tüzük belirler. Bunu bu işlevselliği ile örgütleyebilmek, sorunlar karşısında çözümünü kolaylaştıracaktır.

Hareketimizin tüm değerlendirmelerinde çokça ele alınan bir sorun bu aslında. Kitaplarımızda, konferanslarda, parti kongrelerinde, MYO'nun eski sayılarında tarihsel referanslarla birlikte geniş biçimde tartışılıyor. Bunları döne döne incelemek ve sonuçlar çıkartmakla işe başlayabiliriz. Her alanda emek verimliliğimizi arttırmak durumundayız. “Yeni Ekimler” ve “Partiyle kazanmak” ancak böyle mümkün olacaktır.

Büyük Sosyalist Ekim Devrimi 100. Yılında!

**Yeni
Ekimler
için!**